

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, KOVO – MARCH 12, 2010 Vol. CI Nr. 48 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-11-10

PERIODICALS

Lietuvos ambasadoje paminėtas Nepriklausomybės jubiliejus

Asta Banionis dalinasi savo atsiminimais. Ingos Lukavičiūtės nuotr.

Washington, DC, kovo 11 d. (LR ambasada) – Lietuvos ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose kovo 10 d. surengė iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio minėjimą, kuriame gausiai daly-

vavo JAV gyvenantys lietuviai, JAV Valstybės departamento pareigūnai, buvę JAV diplomatai ir žurnalistai, 1990 m. aktyviai rašę apie įvykius Lietuvoje, ir kiti to meto Lietuvai lemtinųjų įvykių liudininkai. **Nukelta į 6 psl.**

Rusijos disidentas pakartojo: atleiskite mums

Vilnius, kovo 11 d. (ELTA) – Kovo 11-osios iškilmingame minėjime kovotojas už laisvę ir demokratiją, Rusijos disidentas Sergej Kovaliov pakartojo prieš 20 metų savo pasakytus žodžius: „Atleiskite mums.“ „Laikas eina, daug kas per 20 metų pasikeitė. Ir, žinote, tuos žodžius aš privalau pakartoti ir dabar.

Reikia prašyti atleidimo už tai, kad mes iki šiol vengiame žodžio ‘okupacija’, kuomet kalbame apie Baltijos šalis. Mes kažką veidmainiškai išsigalvojame, kažką tokio, kas išvaduoja mus nuo būtinybės ištarti šiuos žodžius ir oficialiu lygiu atsiprašyti. O be to neįmanomi nuoširdūs, geri santykiai. Kas aš toks, kad atsiprašyčiau

už Rusiją? Mūsų prezidentai juk ne skuba to daryti”, – sakė S. Kovaliov. Jis pastebėjo, kad tą kruvinąją 1991 m. sausį į Maskvos gatves iškart kitą dieną, sausio 14-ąją, išėjo maskviečių minios. „Užtikrinu, jog buvo daugiau nei 100,000. Ir šie bent jau 100,000 maskviečių **Nukelta į 6 psl.**

Užsienio valstybių vadovai sveikino Lietuvą

Vilnius, kovo 11 d. (ELTA) – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga Respublikos prezidentę Dalią Grybauskaitę ir visus šalies žmones sveikino Prancūzijos, Rusijos, Vokietijos, Suomijos, Slovėnijos, Lenkijos, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos (ES) valstybių vadovai. „Esu labai laimingas, kad strateginė partnerystė, kurios politinį pareiškimą pasirašėme praeitais metais, dar labiau suartino Prancūziją ir Lietuvą. Mūsų šalių bendradarbiavimas, ypač energetikos ir ilgalaikės plėtos srityse, yra daug žadantis. Ketinu skirti mūsų partnerystei visą savo dėmesį ir ES viduje”, – rašo Prancūzijos Respublikos prezidentas Nikolas Sarkozy. Rusijos Federacijos prezidento Dmitrij Medvedev sveikinimo laiške teigiama, jog Rusija nuoširdžiai nori plėtoti geros kaimynystės ir konstruktyvius santykius su Lietuva, kurie remtųsi tarpusavio pagarba ir atsižvelgtų į viena kitos interesus. D. Medvedev nuomone, Lietuvos ir Rusijos valstybės sieja ne tik įvairialypis bendradarbiavimas įvairiose tarp-

Lietuva mini Nepriklausomybės atkūrimo 20-ąsias metines. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

valstybinio bendravimo srityse, bet ir daugiaamžė bendra istorija. Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso sveikinimo laiške pabrėžė, kad Lietuvos laimėjimai per pastaruosius 20 metų įspūdingi. Jis minėjo, jog ES Lietuva suteikė naujo dinamizmo.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimas prieš 20 metų buvo istorinės reikšmės įvykis visai Europai, pareiškė pirmasis ES prezidentas Herman Van Rompuy. Lietuvą sveikino ir kiti kaimyninių šalių, kitų ES bei pasaulio valstybių vadovai.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Skelbiamas konkursas

Vilnius, kovo 11 d. (BNS) – Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) skelbia lietuviškų tekstų konkursą „Mano Lietuva“, skiriamą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtosioms metinėms. Jame kviečiami dalyvauti užsienio lietuviai – vaikai ir jaunimas nuo 6 iki 21 metų amžiaus. Konkursas vyks iki 2010 m. rugsėjo 30 d. Šiuo konkursu siekiama skatinti jaunimą apmąstyti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, suteikti galimybę jų kūrybinei saviraiškai, stiprinti tautinę ir pilietinę savimonę, ryšius su Tėvyne. Konkurso laimėtojai bus apdovanooti Lietuvos URM atminimo dovanomis, geriausi kūriniai bus paskelbti ministerijos tinklalapyje www.urm.lt.

Šiame numeryje:

- Sportas. Lietuvos plaukikė studijuoja JAV. Futbolas. ŠALFASS ir pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8)
- 20 Nepriklausomybės metų: Lietuva socialinėje srityje... (p. 3, 10)
- K. Girniaus skiltis (p. 3)
- Pakeliui į „Kovo beprotystę“ (p. 4)
- Komentaras. Blykst... blykst...klikt... (p. 5)
- Šių metų „NY Times“ keilionių mugėje (p. 5, 8)
- Susitikimas su mons. A. Svarinsku (p. 9, 11)
- Gavėnios susikaupimas Ateitininkų namuose (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.55 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Pirmą kartą per paskutinius metus atsiųstame Rusijos Federacijos prezidento sveikinime Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – proga, kalbama apie Rusijos nuoširdų norą „plėtoti geros kaimynystės ir konstruktyvius santykius su Lietuva, kurie remtųsi tarpusavio pagarba ir atsižvelgtų į viena kitos interesus“. Gaila, kad praėjus 20-čiai metų Rusijos vadovui pritrūko drąsos pasakyti daugiau, nei kiekviename sveikinime išsakomi įprasti palinkėjimai. Džiugu, kad drąsos nepristigo kovo 11-ąją LR Seime kalbėjusiam disidentui Sergej Kovaliov, pasak kurio, Rusija turi prašyti atleidimo už tai, kad ji iki šiol vengia žodžio „okupacija“, kai kalba apie Baltijos šalis. Be to neįmanomi nuoširdūs, geri Lietuvos ir Rusijos santykiai, kurių savo sveikinime lyg ir pageidauja D. Medvedev – įsitikinęs Kovaliov.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

Rugilė Mileišytė, viena iš geriausių tarp JAV studentų plaukikių, šiuo metu besimokanti Washington State University ir plaukianti šio universiteto komandoje.

LIETUVOS PLAUKIKĖ STUDIJUOJA IR LAVINASI AMERIKOJE

EDVARDAS ŠULAITIS

Rugilė Mileišytė, Lietuvos plaukimo žvaigždė savo kraštui atstovavo Bejing (Pekino) olimpinėse žaidynėse. Tačiau ten ji savo pasiekimu nebus patenkinta (iš 90 dalyvavusių 100 m plaukime, laisvuju stiliumi ji užėmė 39-tą vietą. Šiuo metu ji yra kandidatė į 2010 m. olimpinės rinktinės komandą, taip pat 2012 m. Londono olimpinėms žaidynėms.

Tobulėti Rugilei yra žymiai geresnės sąlygos, nes ji jau trečius metus gyvena Amerikoje ir studijuoja bei treniruojasi didžiuliame Washington State University. Čia lietuvaitei sudarytos visos sąlygos treniuotis, ji gauna stipendiją (per metus jos mokslas kainuoja 30,000 JAV dolerių).

Amerikoje ji daug treniruojasi, per savaitę plaukioja devynis kartus. Praėjusiais metais Rugilė National Collegiate Athletic Association (NCAA) pirmenybėse net penkis kartus gerino savo universiteto 50 m plaukimo krūtine rekordą. Ji yra viena iš geresniųjų studentų lygos Pac-10 plaukikių, kur ji nelabai randa sau lygių.

Sportininkė gimė Kaune

R. Mileišytė gimė Kaune prieš 22 metus. Į Alytų su tėvais atsikėlė gyventi, kai jai buvo vos dveji. Tačiau Alytuje ji ilgai neužsibuvo, persikėlė į Kauną, nes norėjo pasiekti geresnių rezultatų sporte. Įstojusi į Salomėjos Nėries vidurinę mokyklą, ją plaukimo meno mokė gabus treneris S. Skarelis. Rugilė tuoj tapo Lietuvos jaunių čempione, o keliose rungtyse buvo pirmoji ir tarp suaugusiųjų. 2006 m. Rugilė atstovavo Lietuvos Europos čempionate, kur ją pastebėjo JAV plaukimo treneris ir pakvietė treniuotis į JAV.

Sėkmingi 2005-ji metai

Rugilei labai sėkmingi buvo 2005-ji metai, kai per Lietuvos pirmenybes ji laimėjo net aštuonis auk-

so medalius, o 2007-aisiais – septynis. „Net ir nežinau, kiek kartų esu gerinusi Lietuvos rekordus, rungtyniaudama 25 ir 50 metrų ilgio baseinuose, turbūt beveik 20 kartų“, – sako Rugilė.

„Mano mėgstamiausia rungtis – 50 m laisvuju stiliumi. Šioje rungtyje dalyvavau ir Pekino olimpinėse žaidynėse. Labai patinka šiuo stiliumi plaukti ir dvigubai ilgesnį nuotolį, o taip pat ir nugara. Prie šių plaukimo stilių daugiausia ir taikausi“, – pasakoja Rugilė.

Nesigiria savo pasiekimais

Rugilė yra kukli mergina, nepaisant, kad yra viena iš geriausių Lietuvos plaukikių – „Jeigu tapčiau pasaulio ar Europos čempionatų finalininke, gal ir pajusčiau ir sakyčiau, kad jau šis tas.“ Rugilė jau turėjo progą dalyvauti dviejuose Europos čempionatuose, kur buvo rungtyniaujama 25 m ir 50 m ilgio baseinuose, o pernai ji pirmą kartą išbandė jėgas pasaulio čempionate.

Atrodo, kad apie Rugilės pasirodymus nemaža girdėsime ir JAV spaudoje, kai ji dalyvaus NCAA plaukimo pirmenybėse. Apie jos pasirodymus ir pergales tikimės dar ne kartą rašyti.

Beje, Rugilės tėvai Arvydas ir Irena Mileišiai džiaugiasi savo dukros užsispyrimu ir noru tobulėti, o tas jai, be abejo, atneš gerų rezultatų.

Reikia pasakyti, jog Milešių šeimoje auga ir dviejų metrų ūgio brolis krepšininkas Aurimas (jis žaidė Panevėžio „Aukštaitijoje ir Alytaus „Alitoje“). Tačiau sunki trauma jį privertė baigti profesionalaus krepšininko karjerą.

JAV studijuojanti plaukikė Rugilė nesigaili laikinai persikėlusiai už Atlanto, nes čia jai atsivėrė nauji keliai tobulėti, pažinti kitą kultūrą ir save išbandyti.

Tikimės, kad 2012 metų Londono olimpiadoje Rugilės pasirodymai bus žymiai geresni nei Pekino. To šiai jaunai sportininkei ir linkime!

FUTBOLAS

Profesional futbolas (soccer) Amerikoje

Profesionalų futbolą, kuris šia me krašte net nevadinamas futbolu, o „Soccer“, apjungia „Major League Soccer“ (MLS), kuri buvo įsteigta 1996 m. (po 1994 m. JAV surengtų Pasaulio futbolo pirmenybių).

Šiuo metu lyga apjungia 15 komandų, o šiemet prisidės dar ir 16-oji – Philadelphia „Union“ komanda. 2011-siais į lygą yra pareiškę norą įsijungti dar du klubai – vienuolikės iš Vancouver, Kanados ir Portland, Oregon. Jie bus 17-ta ir 18-ta komanda MSL profesionalų gretose.

Tai rodo, kad futbolas Š. Amerikoje populiarėja ir suranda vis daugiau žiūrovų. Pavyzdžiui, 2009-aisiais į lygą įsijungęs 15-sis (naujausias) klubas „Sounders“ SC, Seattle mieste, vidutiniškai į namuose vykstančias rungtynes pritraukia 31,000 žiūrovų.

Čikagiečiai šioje lygoje atstovauja „Fire“ komandą, kuri yra viena iš geresnių MLS lygoje ir žaidžia Rytų grupėje. Čikagiečiai šių metų pirmenybinį sezoną pradės kovo 27 d. (šeštadienį) išvykoje – New York mieste. Ir antrosios rungtynės vyks išvykoje balandžio 3 d. prieš Colorado komandą. Namuose, „Fire“ žais trečiąjį susitikimą balandžio 10 d. 7:30 val. vak. prieš San Jose klubą iš California valstijos. Dauguma rungtynių numatytos šeštadieniais, nors bus rungtyniaujama ketvirtadieniais ir sekmadieniais.

Čikagiečiai prieš sezono pradžią ruošia šaunų pokylį „Swiss“ viešbutyje, kuris įvyks kovo 24 d. Čia bus pristatytas naujas komandos treneris Carlos de los Cobos. Beje, visos „Fire“ namų rungtynės vyksta naujai pastatytame Toyota Park, kuris yra pietuose – prie 71-mos ir Harlem gatvių, Bridgeview miestelyje. Jame telpa 20,000 žiūrovų (tiek yra sėdimų vietų).

Baigiamasis susitikimas – su neįprastu kamuoliu

Geriausių Europos futbolo komandų (UEFA Čempionų lygos baigiamosios varžybos, kurios įvyks Madride gegužės 22-ąją, bus žaidžiama neįprastu nauju kamuoliu. Jo pristatymas įvyko Ispanijos sostinės „Santiago Bernaben“ stadione, ten, kur rungtyniaus dėl šio prestižinio turnyro taurės.

Kamuolyje atsispindės paskutinių dešimties metų UEFA Čempionų lygos istorija. Auksinėse žvaigždutėse įamžintos įsimintiniausios baigiamųjų rungtynių akimirkos.

Pirmą kartą UEFA Čempionų lygos istorijoje paskutinė dvikova vyks ne trečiadienį, o šeštadienį. Ispanai tikisi, kad čia pasirodys ir daugiausia pasaulio futbolo žvaigždžių turintis Madrido „Real“ klubas.

Ed. Šulaitis

Taip atrodys kamuolys, kuriuo bus žaidžiama šių metų UEFA baigiamosiose rungtynėse Madride.

20 NEPRIKLAUSOMYBĖS METŲ: LIETUVA SOCIALINĖJE SRITYJE GAUNA Į KAULUS

ARVYDAS GUOGIS

Lietuva jau 20 metų kuria savo socialinę-ekonominę sistemą. Tačiau ar pasisekė jai sukurti veiksmingą socialinį modelį, klausimas lieka atviras. Tie, kurie bandė į jį atsakyti, dažniausiai laikosi neigiamos nuomonės, nes pagal daugelį socialinių rodiklių – socialinės raidos indeksą, skurdo lygį, socialinės nelygybės laipsnį, amžiaus, ypač vyrų amžiaus trukmę, socialinių išmokų dydžius ir kitus – Lietuva pasaulyje užima labai jau vidutinę vietą, o Europos Sąjungoje ryškiau lenkia tik Bulgariją ir Rumuniją.

Iki ekonominės krizės buvo kalbama, kad Lietuva pagal ekonominius rodiklius yra „vienas iš Baltijos tigrų“, tačiau niekada per 20 atkurtos nepriklausomybės metų apie ją nebuvo kalbama kaip „Baltijos tigrą“ socialine prasme. Tikrai paradoksalus atvejis.

Daugelį vietų ji dalinasi kartu su Latvija. Dėl ekonominės krizės Lietuvą pagal socialinius-ekonominius rodiklius aplenkė Lenkija ir Estija (kuri pirmavo jau ir prieš krizę), o pagal kai kuriuos rodiklius, pvz., bendrąjį vidaus produktą (BVP), Lietuvą pasivijo ir Rusija. Iki ekonominės krizės buvo kalbama, kad Lietuva pagal ekonominius rodiklius yra „vienas iš Baltijos tigrų“, tačiau niekada per 20 atkurtos nepriklausomybės metų apie ją nebuvo kalbama kaip „Baltijos tigrą“ socialine prasme. Tikrai paradoksalus atvejis. Estija, sukūrusi žymiai liberalesnį negu Lietuva ekonominį modelį, pagal daugelį socialinių rodiklių, pvz., socialinių išmokų dydį ar skurdo lygį, prieš Lietuvą pirmauja. Peršasi išvada, kad tiek ekonominio, tiek ir socialinio teisingumo Estijoje yra daugiau negu Lietuvoje. Galima pabrėžti, kad ir administracinio teisingumo, nes Estija pirmauja prieš Lietuvą pagal viešojo administravimo veiksmingumą, skaidrumą ir korupcijos lygį.

Kyla natūralus klausimas, kodėl 1990 m. atkūrus Baltijos šalių nepriklausomybę Estija su Lietuva buvo vienodame išsivystymo lygyje, o po to mes tapome atsiliekančia valstybe? Lietuva, formaliai turėdama korporatyvinį-bismarkinį socialinės apsaugos modelį, pagal dekomodifikacijos lygį jau 1997–2000 metais stovėjo liberalių anglo-saksiškų šalių lygyje. Jeigu pridursime vėliau įkurtus privačius pensijų fondus ir pokyčius socialinės paramos socialinių paslaugų administravime (kai buvo bandomi įvesti privatūs Naujosios viešosios vadybos principai suteikiant paslaugas), tai tampa aišku, kad Lietuvos socialinis modelis iš lėto krypta liberalaus-marginalinio modelio link.

2008–2010 metų ekonominė kri-

zė tik pagreitino liberalizacijos socialinėje apsaugoje mastą. Dalis įmokų į privačius pensijų fondus buvo pristabdytos, ir motinos vis dar džiaugiasi gerai apmokamomis motinystės atostogomis. Tačiau sumažinus senatvės ir kitas išmokas bei apsunkinus ir jų gavimą, sumažėjus nevyriausybinių ir privačių organizacijų labdarai bei kitai socialinei paramai, Lietuva 2010 metais tapo viena iš labiausiai atsiliekančių socialine prasme valstybių Europoje. Jeigu pridurtume atgyvenusią papildomų (specialių) pensijų ir rentų sistemą, kuri Lietuvoje nepriklausomybės metais tik plėtėsi, tai socialinės sanglaudos, solidarumo ir socialinės lygybės prasme, kurios yra didžiausios socialdemokratinės vertybės, Lietuva kaip niekada toli atsidūrė nuo savo kaimynių – Šiaurės šalių modelio, kurio svarbią dalį visada sudarė universalios, nuo socialinės pilietybės teisės priklausančios išmokos ir socialinės paslaugos. XXI a. pradžioje Lietuva ne tik neturi žymių socialinių pasiekimų, bet prarado ir sunkiai iškovotus ekonominius pasiekimus, kai 2009 metais jos BVP krito 15 proc., o 2010 metų pradžioje bedarbių skaičius pasiekė 300,000.

...

Vienas iš galimų Lietuvos atsilikimo atsakymų slypi ne tik pačioje ekonominio gyvenimo organizavimo kokybėje, bet ir socialinio administravimo kokybėje. Tradiciškai socialinę sritį iš politinių partijų labiausiai turėtų ginti socialdemokratinės partijos. Bet per didžiąją 20-mečio dalį Lietuvą valdžiusios LDDP ir LSDP nesugebėjo sutelkti tautos socialinio solidarumo, socialinės sanglaudos ir socialinės atskirties mažinimo kryptimi. Socialdemokratų partijos vardu pasivadinusį LSDP beveik visą buvimo valdžioje laiką skaldė ir marginalizavo visuomenę.

Iš globalizacijos Lietuvoje laimėjo tik emigravusieji ir negausūs ūkio subjektai Lietuvoje, kurie pasinaudojo ES parama, bei tos asmenų grupės, kurios išėjo į tiesioginius ekonominius, socialinius ir kultūrinius ryšius su užsienio šalimis. Žymiai didesnė visuomenės dalis liko „pralaimėtojų“ padėtyje, kurią nulėmė taip vadinamosios „glokalizacijos“ išgalėjimas, kai dalis visuomenės liko nepripatusi dėl pajamų, išsilavinimo, amžiaus, neįgalumo ir kitų priežasčių.

Iš esmės Lietuvos socialdemokratų partija apsiribojo stambaus kapitalo interesų palaikymu, savos oligarchijos versle, žiniasklaidoje ir mokslo pasaulyje skatinimu. Faktiškai Lietuvos socialdemokratų partija pagal savo ekonominę ir socialinę politiką užėmė rinkos fundamentalizmo pozicijas, kurios kartais buvo švelnesnės ir priminė liberalių partijų politiką, o kartais buvo atvirai libertaristinės ir atitiko Lietuvos laisvosios rinkos instituto pozicijas.

Lietuvoje formaliai buvo sukurta valstybinio ir privataus socialinio draudimo sistema bei valstybinė ir privati socialinės paramos sistema. Valstybinę socialinio draudimo sistemą, kuri gyventojus draudė einamųjų įmokų-išmokų **Nukelta į 10 psl.**

Tiesioginiai rinkimai – ne tik mero

KĘSTUTIS GIRNIUS

Lietuvai reikia daugiau demokratijos, rinkėjams – daugiau galių tiesiogiai veikti krašto politinį gyvenimą. Tiesioginiai merų rinkimai būtų svarbus žingsnis įtvirtinant šias teises, tad reikia pritarti siūlymams rengti pirmuosius merų rinkimus kartu su savivaldybių tarybų rinkimais 2011-ųjų pradžioje.

Esama neišspręstų klausimų, dar nepriimti teisiniai aktai, bet neįveikiamų kliūčių nėra. Prezidentė Dalia Grybauskaitė siūlo į Konstituciją įrašyti principinę nuostatą, kad merai renkami tiesiogiai. Vėliau įstatymais galima nustatyti konkrečius merų įgaliojimus, jų santykius su tarybomis, juo lab jog įstatymus gerokai lengviau keisti negu Konstituciją. Manau, merai turi būti atstovaujamosios valdžios nariai, kaip dabartiniai merai, o ne administratoriai ar ūkvedžiai. Juos reikia rinkti atskirai, be jokių pavaduotojų. Kiekvienam piliečiui būtina suteikti teisę savarankiškai kandidatuoti į merus. Kandidatai neturi priklausyti jokiai politinei partijai.

Argumentai dėl tiesioginių rinkimų gerai žinomi, bet galima juos ir pakartoti. Du pranašumai yra itin svarbūs. Pirma, gyventojai žino, už ką balsuoja, tad jie tą išrinks, jei panašiai mano dauguma kaimynų. Antra, žmonės galės lengvai atsikratyti jų lūkesčių nepatenkinusių politikų. Šios dvi jiems suteiktos galios labai reikšmingos. Vietos rinkėjai ne kartą jautėsi apgauti, kai gerai žinomi politikai buvo įtraukti į partijų sąrašus, nors nė neketino tarnauti savivaldybėse. Po rinkimų daugiausia balsų pritraukusios partijų žvaigždės atsisakydavo mandato, o jas pakeisdavo partijos pėstininkai.

Net ir kai nėra tokio nesąžiningo žmonių mulkinimo, rinkimai pagal sąrašus neleidžia jiems tarti lemiamo žodžio renkant burmistrą (merą). Ši galia atitenka partijos vadovams, kurių sprendimus veikia vidinės intrigos, poreikis derinti įvairių grupių interesus. Todėl į sąrašus dažnai patenka pilki, patikimi partijos darbuotojai, kurie nejučia reikalo bendrauti su rinkėjais, nes supranta, kad jų politinis likimas priklauso nuo partijos vadovų valios. Tokie „sąrašininkai“ atbaido rinkėjus. 2007 metų savivaldybių rinkimuose dalyvavo tik 38 proc. balsavimo teisę turinčių žmonių. Iš dalies dėl to, kad kandidatai ir rinkėjai buvo vieni kitiems abejingi.

Šitaip nebūtų, jeigu meras būtų renkamas tiesiogiai. Partijoms tektų kelti kandidatus, gebančius bendrauti su žmonėmis, aiškinti savo ir partijos siekius. Jie turėtų būti patrauklesni ne tik už kitų partijų, bet ir už tuos kandidatus, kurie nepriklauso jokioms politinėms organizacijoms. Šiomis aplinkybėmis partijos nebegalėtų rinkėjams brukti nekompetentingų kadryų. Tokios „politikės“ kaip Inga Valinskienė ar Asta Baukutė niekada nebūtų išrinktos, nes žmonės jau po 15 minučių pokalbio suprastų, su kuo turi reikalą. Ne mažiau svarbu tai, kad rinkėjai galėtų lengvai atsikratyti nemėgstamo mero. Net jeigu mero partija surinktų daugiausia balsų per savivaldybių rinkimus ir vadovautų valdančiajai koalicijai, jis galėtų eiti savo pareigas tik tuo atveju, jei gautų daugiau balsų negu kiti varžovai.

Negalima pervertinti šios galimybės. Vykty griežta atranka. Nekompetentingi ir nepopuliarūs politikai būtų verčiami pasitraukti, o jų vietos išlaisvinamos naujiems žmonėms, turintiems naujų idėjų. Žinodamas, kad jo likimas priklauso nuo gebėjimo tenkinti rinkėjų lūkesčius, tiesiogiai renkamas meras jaustų didesnę politinę atsakomybę, rūpintųsi, jog valdžia būtų atsakingesnė.

Nors tiesioginiai mero rinkimai būtų žingsnis į priekį, jie nėra panacėja. Kol iš savivaldybių atimamos svarbios pareigybės, kol neužtikrinamas tinkamas jų finansavimas, merų rinkimų tvarkos kaita nepašalins daugelio susikaupusių problemų. Atsirastų ir naujų. Pavyzdžiui, nepopuliarios partijos merui sunkiai sektųsi valdyti, jei jis neturėtų nė vieno šalininko savivaldybės taryboje. Tiesiogiai renkamiems merams būtų nelengva atsispirti populizmo vilionėms, spaudimui tenkinti gyventojų reikalavimus. Nors merai bus labiau atskaitingi, nėra jokio užtikrinimo, kad rinkėjų pasitikėjimą laimės geriausi politikai. Vakaryų valstybėse jau šimtmetį renkami nevykę merai.

Partijos nerodo ypač didelio entuziazmo dėl tiesioginių rinkimų. Senoji tvarka joms patiko, leido sutelkti galią savo rankose, tarpininkauti tarp rinkėjo ir renkamojo. Nemažai valdančiosios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos narių nepritaria rinkimams. Manau, kitos irgi panašiai abejingos. Nors pokyčiai atgrasūs partijos veteranams, jie bus naudingi ilgalaikiams partijos interesams. Tiesioginiai rinkimai skatins partijas pasitempti, leis joms atsakyti visiems įgirusių politikų, atvers vartus su žmonėmis bendrauti mokantiems politikams.

Tiesioginiai rinkimai turėtų būti pirmasis nuodugnesnių rinkimų reformų žingsnis. Jei tokie rinkimai 2011-aisiais pateisintų lūkesčius, reikėtų 2015 ar 2019 metais tiesiogiai rinkti visus savivaldybių tarybų narius, o tai dar labiau stiprintų demokratiją. Kaip pažymi apžvalgininkas Saulius Spurga, šiuo metu išrenkami beveik vien rajono centro žmonės, pakraščiai lieka be savų atstovų. Tiesioginiai tarybos narių rinkimai sugrąžintų pageidautiną pusiausvyrą. Be to, ir periferijos, ir centro rinkėjai pagaliau turėtų savus, jiems atskaitingus atstovus.

Jei pokyčiai įrodytų tiesioginių rinkimų pranašumą, reikėtų rimtai pasvarstyti dėl Konstitucijos ir Seimo rinkimų pertvarkymo panaikinant sąrašus bei daugiamentates rinkimų apygardas. Jeigu Seimo nariai būtų renkami tik vienmandatėse apygardose, Seimo sudėtis būtų kitokia, neabejoju – geresnė. Nebūtų nei tokių naujai iškeptų „sąrašininkų“ kaip A. Baukutė, nei niekada rinkėjų pritarimo nelaimėjusių veteranų kaip Gediminas Kirkilas ar Egidijus Vareikis. Kiekvienas Seimo narys turėtų savo rinkėją, o rinkėjai – savo atstovą. Taip ir turėtų būti.

Alfa.lt

Greta Lukšytė.

Rimo Gedeikos nuotr.

Dovilė Miliauskaitė.

Rimo Gedeikos nuotr.

Pakeliui į „Kovo beprotystę“

RIMAS GEDEIKA

Krepšinio entuziastams kovo mėnuo yra pats laukiamiausias ir įdomiausias krepšinio sezono laikas. Mat tą mėnesį vyksta NCAA krepšinio pirmenybių turnyras, geriau žinomas kaip „Kovo beprotystė“ (March Madness) arba Didelis šokis (Big Dance). Šiame turnyre dalyvauja pačios geriausios vyrų ir moterų kolegijų komandos.

Kelionę į šių metų „Kovo beprotystės“ turnyrą prasidėjo pereitą savaitę, prasidėjus įvairių kolegijų konferencijų turnyrai. Kolegijos, kurios laimi savo konferencijos turnyrą, automatiškai patenka į „Kovo beprotystės turnyrą“. Norėdami papildyti turnyro sudėtį, organizatoriai kviečia kitas nusipelnusias komandas, iki sudaromos 64 pačios geriausios vyrų ir moterų komandos. Pats turnyras prasideda kovo 16 dieną, baigiasi balandžio 5 dieną.

Colonial Athletic Association (CAA) konferencijos vyrų varžybos prasidėjo pereitą savaitę, o moterų grupės varžybos prasidės kovo 11 d. Kas yra labai įdomu apie šios konferencijos moterų varžybas, kad trijose komandose žaidžia keturios krepšininės iš Lietuvos: Kamilė Nacickaitė – Drexel University (Pennsylvania), Dovilė Miliauskaitė ir Simona Petronytė – Towson University (Maryland) ir Greta Lukšytė – University of North Carolina at Wilmington (North Carolina).

Vilnietė **Greta Lukšytė** po šio sezono baigs savo karjerą universiteto krepšinio komandoje. Visus ketverius metus ji žaidė pirmajame komandos penketuke kaip puolanti gynėja. Sužaidė 117 rungtynių (didžiausias pasiekimas komandoje), įmetė 1,145 taškus (10 vietą komandos istorijoje). Šį sezoną Greta baigė būdama komandos antra rezultyviausia žaidėja (9.2 taško) ir geriausia baudų metikė (CAA konferencijoje buvo ketvirta). Greta yra žaidusi įvairaus amžiaus Lietuvos moterų rinktinėse. Šiais metais ji ir vėl buvo pakviesta žaisti šioje rinktinėje.

Vilnietė **Dovilė Miliauskaitė**, yra trečių metų krepšininė Towson University, aukščiausia šioje krepšininčių grupėje (6'2"). Žaisdama kaip centras, jai tekdavo ginti aukščiausią ir vikriausią priešo žaidėją ir kovoti dėl kamuolių. Šiais metais Dovilė tapo komandos trečia geriausia kamuolių atkovotoja. Dovilė taip pat žaidė įvairaus amžiaus Lietuvos moterų rinktinės komandose. 2009 metais žaidė U-20 komandoje.

Simona Petronytė – iš Vilniaus, kaip ir D. Miliauskaitė, yra trečių metų krepšininė. Ji žaidžia įžaidėjos vietoje. Yra greita, gerai valdo kamuolį, taikliai meta tritaškius ir, kaip jos treneris sako, „gerai mato visa aikštę“. Simona kartu su Greta žaidė įvairiose Lietuvos mote-

rų rinktinės komandose.

Šiaulietė **Kamilė Nacickaitė** antrus metus studijuoja Drexel University. Šis sezonas jai buvo pats geriausias. Ji buvo antra pagal įmestų taškų skaičių komandoje (11.8 taško), antra pagal atkovotus kamuolius (6.4), antra pagal tritaškių įmetimą (.398) ir ketvirta pagal baudų metimą.

Kamilė yra puolanti gynėja, gali greitai, agresyviai veržtis prie krepšio, arba bėgdama sustoti, pašokti ir taikliai mesti tritaškius. Mokėdama žaisti ir aikštelės viduryje, ir „lauke“ (išorėje?), Kamilė sudaro įvairių problemų gynėjoms. Kamilė taip pat nebijo susigrumti dėl kamuolių su už ją aukštesnėmis, stipresnėmis krepšininėmis. Ji žino, kur stovėti, kaip dengti priešą, norint atkovoti kamuolį. Jos agresyvus žaidimas dažnai leidžia jos komandos draugams laisvai, greitai prasimušti prie priešo krepšio. Trenerė Kamilei numato du labai gerus ateinančius sezonus.

Kaip ir jos draugės, Kamilė irgi žaidė keletą Lietuvos moterų rinktinės komandų. Pereitais metais ji kartu su Dovile žaidė moterų U-20 komandoje, kur ji buvo antra rezultatyviausia žaidėja savo komandoje.

Kamilė Nacickaitė.

Kazio Razgaičio nuotr.

Nors visos keturios krepšininės yra geros draugės, prasidėjus NCAA turnyrai, draugystės bus užmirštos – prasidės negailestinga kova dėl keliolapio į „Kovo beprotystės“ turnyrą.

ŠALFASS praneša

2010 metų ŠALFASS jaunučių krepšinio pirmenybės

Visuotinio ŠALFASS suvažiavimo nutarimu, ŠALFASS Centro valdybos pavedimu, 2010 m. ŠALFASS Jaunučių krepšinio pirmenybes rengia Čikagos „ASK Lituanica“ 2010 m. gegužės 22–23 d. Čikagoje, IL. Pirmininkas – dr. Donatas Siliūnas.

Varžybas numatoma suruošti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1994–1995 m. gimimo), C (1996–1997 m.), D (1998–1999 m.), E (2000–2001 m.) ir F „molekulių“ (2002 m. gim. ir jaunesnių). F „molekulių“ klasės ir galbūt E klasės komandos bus mišrios.

Dalyvauti kviečiami ŠALFASS sporto klubai ir kiti lietuvių sporto vienetai, 2010 m. užsiregistravę ŠALFASS. Komandų skaičius neribotas. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek sąlygos leidžia. Mergaitės gali žaisti berniukų komandose, bet ne

atvirkščiai.

Pirminė komandų registracija privalo būti atlikta **iki 2010 m. kovo 31 d. (imtinai)** adresu: **Dr. Donatas Siliūnas**, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532, USA. Mobilus tel: 630-709-3870, el. paštas: dsiliunas@acl.com; namų tel: 630-852-3204.

Po pirminės registracijos bus praneštas varžybų formatas, mokesčio dydis ir kitos detalės.

Galutinė komandų ir žaidėjų registracija su sąrašais ir mokesčiais privalo būti atlikta **iki 2010 m. balandžio 30 d. (imtinai)** pas dr. Siliūną.

Viešbučių ir kitą buitinę informaciją pateiks rengėjai.

Daugiau informacijos rasite tinklalapyje: www.lituanica.org

ŠALFASS centro valdyba

Simona Petronytė.

Kazio Razgaičio nuotr.

KOMENTARAS

Blykst... Blykst... Klikt... Klikt... Tapu... Tapu... Trypt... Trypt... O–papa!

LIUDA GERMANIENĖ

Pati seniai norėjau, bet nedrįsau gražiai ar kandžiai parašyti apie pas mus įsigaliojančią naują teatrinę kultūrą. Gražiai savo komentare („Draugas“, vasario 6 d. „Koncertas žiūrovams ar žurnalistams?“) šį fenomeną aprašė Audrė Budrytė. Autorę žavėjo Vilniaus operos ir baleto teatro primabalerinos Eglės Špokaitės ir kitų Jaunimo centre dalyvavusių menininkų koncertas, bet ne žiūrovų elgesys. Piktinosi ji koncerto metu įžūliai blyksinčiais fotoaparatais ir vieno užklausto „žurnalistą“ atsakymu, kad koncerto metu fotografuoti yra jo darbas. Bet juk profesionalai fotografai neateina į koncertą nešini vienos ar dviejų muilinių žiūronų dydžio aparatukais. Profesionalai žino, kada jiems tinka fotografuoti ir kada ne. Tikram profesionalui, ar jis save vadintų „žurnalistu“ ar „profesionalių fotografu“, kaip tinka elgtis koncerto metu priminti nereikia.

Prie autorės „blykst... blykst ir klikt... klikt“ noriu pridėti „tapu... tapu... ir trypt... trypt“. Kada pirmą kartą pamačiau, maniau, kad vyksta koks tai užpuolimas. Po žavaus koncerto iš visų eilių ir kerčių pasipylė pusiau ristele trepsinčios moterys ir vaikai, tai su puokšte, tai su gelele rankose. Stebiu toliau. Čia bėgo ilgakojės su gėlių šluotelėmis, čia vaikas su smarkiai nukankinta rože, pamiršęs, kam ji turėjo priklausyti. Visos gėlių nešėjos pasipylė scenoje, susirado savo pažįstamą, giminę ar dar ką, įteikė, ką atnešė, ir vėl pusiau ristele laipteliais nuskubėjo atgal, kur sėdėjo. Tik vargšiukas vaikas paklydęs ieškojo mamos. Sėdėjau tada ir netikėjau, kas darosi. Kažin kas būtų atsitikę man, jei kurio nors A. Budrytės spektaklio pabaigoje aš tik strykt iš kėdės, tapu, tapu pribėgu prie tamsesnės išvaizdos sėdinčio aktorius, griebiu už dešinės, ją purtau iš širdies, o su kaire jam bruku jau akytes primerkusį rožės žiedą. Neabejoju, kad greitai atsirastų du augaloti vyrukai ir mane su visu nuvytusi rožės žiedu pastatytų už durų, nes šitokie individualūs augmenijos daliniai yra tabu amerikietiškoje teatro

kultūroje. O ar ne toje kultūroje gyvename ir laikomės jos tradicijų? Atrodo, kad ne.

Dar vienas menkniekis, tai „opa-opa-opa“. Nuo kada išėivijoje maži vaikai yra tempiami į choro, baleto ar operos solistų koncertus? Praeitais, turbūt nėra labai gili. Buvo koncertų, vaidinimų, poezijos vakarų, operos ir prieš 40 ar daugiau metų, bet neatsimenu, ar tokiuose renginiuose būčiau kada mačiusi žiūrovų eilėse mažą vaiką. Nematysite jų Chicago Opera House, Harris Theatre ar kitur. Jei nėra artimų giminių, vaikus namuose prižiūri samdytas asmuo. Nežinau, kas viską pakeitė, bet dabar į lietuviškus koncertus yra žygiuojama su vaikais, žaislais, užkandžiais ir buteliukais.

Štai prisimenu, kada ilgai laukdama, pagaliau nuvažiauvau į atvykusio choro koncertą. Įsitaisiau kėdėje ir laukiu. Prieky manęs prisėdė jauna, daili porėlė su dar gražesniais dviem vaikais: berniukas gal penkerių, mergaitė – trejų metų. Kol dar abu čiulpė saldinius, buvo ramu, bet kada jis buvo nučiulptas iki balto pagaliuko, jaunimėlis pradėjo nerimauti. Pasiskolinusi A. Budrytės komentare vartotus „Jurgelis ir Onutėlė“ vardus stebiu, kaip protestuojančiam Jurgeliui mama liepia stovėti, o jau naujo saldainio beieškančią Onutėlę su garsiu „o-pa-pa“ pastato ant kėdės. Dingo choro dainos, orkestro muzika, į mane žiūri dvi rudos akytės, čiapsi lūpytės, ir per dantukus lyg klavišais pasišokinėdamas laksto čiulpiamas saldainis. Jurgelis pastovėjęs nutaria, kad reikia dairytis draugų, kurie jau judėjo eilėse ir prie scenos. Nerimavo ir Onutėlė. Vyksta ginčas tarp tėvų ir vaiko. Noriu kažką daryti ar sakyti, bet nežinau ką. Man koncertas mirė net negimęs. Žinau tik, kad vaiko kaltinti negaliu, nes jis kalba, juda, daro viską, ką mažam vaikui yra įsakiusi daryti motina gamta. Kalti yra tėvai, kurie negerbia ne tik savo vaiko, bet ir menininkų bei žiūrovų.

Taigi, gerbiami šio komentaro skaitytojai, gerą koncertą galima nužudyti ne vien tik baubimu.

Privatų Lietuvos pristatymą 2010 m. „NY Times“ kelionių mugėje suorganizavo Amerikos lietuvė Anne Zikaras-Charles, pasikvietusi dvi vilnietes Nijolę Pakalnienę (k.) bei Viliją Tūrienę, kurios platino savo turizmo kompanijų informacinę medžiagą.

Šių metų „NY Times“ kelionių mugė – be oficialaus Lietuvos pristatymo

LAURYNAS R. MISEVIČIUS
Specialiai „Draugui“
iš New York

Paskutinį vasario mėnesio savaitgalį Rytų pakrantėje buvo suplanuota nemažai renginių, skirtų Lietuvos Nepriklausomybės dienai. Tačiau kaip niekada pastaraisiais metais šį sezoną įsismarkavusi žiemužė vos neprivertė organizatorių atkelti ne vieną mėnesį planuotą iškilmes Elizabeth, NJ bei keliuose kituose telkiniuose. Buvo aišku tik tai, kad New York mieste š. m. vasario 26–28 d. numatyta stambiausia kasmetinė kelionių mugė, organizuojama vieno įtakingiausių dienraščių „The New York Times“ Manhattan centre esančiame Javits centre tikrai įvyks. Skirtingai nuo daug kur atokesnėse Amerikos vietovėse susidariusios keblios padėties dėl itin gausiai iškritusio sniego ir gatvių nepravažiuojamumo, dauguma niujorkiečių ir miesto svečių naudojasi visuomeniniu transportu ir automobilių pastatymo problemos dėl milžiniškų sniego kupetų „Didžiajame Obuolyje“ paprastai nėra.

Tad šeštadienį, „padovanoję“ savo transporto priemonei išeiginę dieną, ir mes išokome į priemiestinį traukinį ir per 45 min. pasiekėme labiausiai apgyvendinto Jungtinių Valstijų didmiesčio centrą. Septintą kartą Javits centre vasario mėnesį rengiamoje kelionių mugėje šiemet išvydome arti 500 dalyvių, atstovavusių beveik 150 šalims ir prista-

čiusių tūkstančius įvairiausių mūsų planetos kampelių. Malonu, kad tarp jų pasirodė ir dvi lietuvių turistinės kompanijos, kurių vadovės Vilija Tūrienė bei Nijolė Pakalnienė atvyko į NY pakviestos nenuilstančios Lietuvos rėmėjos, jau keletą metų savo parodą apie mūsų gimtinę „NY Times“ kelionių mugėje ruošiančios Anne Zikaras-Charles.

V. Tūrienės 1993 m. įkurta „In Via Lithuania“ Vilniuje nėra didelė įmonė, tačiau jau 17 metų užsieniečiams organizuoja keliones po mūsų šalį, o taip pat kaimynines Latviją ir Estiją. Jos kolegės N. Pakalnienės įsteigta agentūra „Lithuanian Holidays“ gyvuoja nuo 1996-ųjų – joje šiuo metu dirba 5 žmonės, o daugiausia klientų sulaukia iš už Atlanto, tarp jų nemažai lietuvių ir žydų kilmės turistų. Abi moterys pirmąsyk lankėsi pasaulio „sostinėje“, po to dar aplankė Atlanta (Georgia valst.), kurioje gyvena abiejų lietuvių turizmo verslo partneriai.

Vis dėlto tenka pripažinti, kad, deja, kaip ir pernai metais, nepaisant didelių šių trijų moterų ir nemažos grupės Anne Charles suburtų savanorių pastangų pristatyti Lietuvos, kaip itin patrauklaus turizmui krašto, įvaizdį, ir New York, kaip ką tik pasibaigusiose Vancouver žiemos olimpinėse žaidynėse Kanadoje, mūsų tėvynainių pasirodymas gerokai nublanko ne tik prieš daugelio kitų pasaulio valstybių atstovus, bet net ir prieš artimiausių **Nukelta į 8 psl.**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

ROŽĖMIS KLOTAS GYVENIMAS? TIKRAI NE.

Turiu būtinai atsiliiepti į Stasės Semėnienės viešą apkaltinimą („Draugas“, 2010 m. kovo 6 d., laiškų skyrius), kad mūsų Kalifornijos dailiųjų valgių klubo (KDVK) Įgaliotinio gyvenimas buvo „rožėmis klotas“.

Kadaise, seniai, labai seniai, dykukų gyvenimo pradžioje, kada ir tie ankstesni grinatoriai dar nebuvo visi išmire, kada dar nė viena lietuvių graži bažnyčia nebuvo nugriauta, kada seselės kazimierietės pamokų metu su liniuotėmis per nagus negailėdavo („Shut up!“ she explained), Chicagos Bridgeport rajone, netoli a. a. Lietuvių auditorijos ir ne taip toli, kur senovės šernai ir stumbrai dar siautė „pažangiųjų“ laikraščio „Vilnis“ redakcijoje, kai dar nė viena lie-

tuvė negyveno kažkokiame „barabanų“ miestelyje, inžinierius Alfonsas Semėnas ten, ant pačios Halsted gatvės, turėjo savo elektronikos įmonę. Ir taip pasitaikė, kad vieną gražią dieną gerb. Semėnas pardavė mūsų įgaliotiniui ir jo tėvui, Kaziui Janutai, „Zenith“ televizorių, kuris paskui per ilgai nesugedo. Mūsų įgaliotinis dar dabar atsimena, kai visi jo draugai jau seniai žiūrėjo spalvotą televiziją, o jis vis dar turėjo pasitenkinti su tuo juodai baltu „Zenith“. Bet turbūt jau per vėlu atitaisyti tą skriaudą.

Tai tokios buvo ir tos rožės – erškėčiai, ne rožės.

KDVK Įgaliotinio
(Donato Janutos) pavaduotojas
San Francisco, CA

Rimas (d.) ir Vytytis Keziai iš „Vytytis Tours“ šiais metais atstovavo ne tėčio Romo, šios kelionių agentūros įkūrėjo gimtinei Lietuvai, o Baltijos regiono kaimynei Estijai.

Vilnius, kovo 11 d. (BNS) – Vilniaus Gedimino prospektą kovo 11 d. užtvindė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-ąsias metines švenčiantys Sąjūdžio eitynių dalyviai. Keli tūkstančiai žmonių pajudėjo nuo Katedros aikštės ir pasiekė Nepriklausomybės aikštę, eisena nusidriekė beveik per pusę centrinės sostinės gatvės. Eitynių dalyviai, kurių daugumą sudarė jaunimas, nešė valstybines, savivaldybių, įvairių visuomeninių organizacijų vėliavas, traukė dainas, sveikino praeivius su švente ir leido į dangų geltonus, žalius ir raudonus oro balionus. Kartu su Sąjūdžio eitynėmis į Nepriklausomybės aikštę žygiavo kariai, kurie pakelti nešė trijų Baltijos šalių vėliavas. **ELTOS** nuotr.

R. Šarkinas: Graikija turi sekti Baltijos šalių pavyzdžiu

Vilnius, kovo 10 d. (ELTA) – Lietuvos centrinio banko vadovas Reinoldijus Šarkinas pareiškė manąs, kad Graikija neturėtų prašyti tarptautinės pagalbos, kad įveiktų savo finansų krizę, o turėtų pasekti bene didžiausią nuosmukį Europos Sąjungoje (ES) patyrusių Baltijos šalių pavyzdžiu.

„Graikija turi parodyti ryžtą, jog ji nori išspręsti savo problemas“, – verslo naujienų agentūrai „Bloomberg“ duotame interviu sakė R. Šarkinas. Jo manymu, ES greičiausiai padės Graikijai „paskolomis sprendžiant rimčiausias problemas. Tačiau tik graikai gali išspręsti savo problemas. Niekas už juos to nepadarys“, – sakė Lietuvos centrinio banko vadovas.

Lietuva, Latvija ir Estija sunkmečio laikotarpiu ėmė karpyti išlaidas, kad atitiktų finansines taisykles. Lietuva, skirtingai nei Latvija, nesikreipė pagalbos į Tarptautinį valiutos fondą (TVF) ir sugebėjo susitvarkyti be fondo ir ES pagalbos. Baltijos šalių išmoktos pamokos gali tapti pavyzdžiu Graikijai, kuri atsidūrė prie panašių taupymo priemonių slenkščio.

„Mes privalome taupyti, nes ne-

galime be galo gyventi skolon ir tiesiog vartoti skolindamiesi“, – sakė R. Šarkinas.

Lietuvos biudžeto deficitas pernai padidėjo iki 9,1 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Tuo tarpu Graikijos deficitas sudaro 12,7 proc. BVP. Lietuvos ekonomika ketvirtąjį praėjusių metų ketvirtį per metus smuktelėjo 12,8 proc. Tuo tarpu Graikijos ūkis sumažėjo tik 2,6 proc.

„Baltijos šalys yra pavyzdys, ką reikia daryti, kai nėra svyruojančio valiutos kuro, – sakė „Danske Bank“ vyriausiasis specialistas Lars Christensen. – Lietuvos Vyriausybė pareiškė, kad jei nereikia užsienio pagalbos, ji nekaltina spekuliantų, nori išspręsti problemas ir laimėti grožio konkursą rinkoje. Tai labai sunkus procesas, tačiau Graikija privalo parodyti tokį patį religinį įsipareigojimą euro zonai.“

Lietuvos centrinio banko vadovas taip pat pareiškė, kad ES nesugebėjimas užkirsti kelią euro zonos šalims pažeisti 3 proc. biudžeto deficito taisyklę kelia grėsmę pasitikėjimui pinigų sąjunga.

Paminėtas Nepriklausomybės jubiliejus

Atkelta iš 1 psl.

Šventinis minėjimas buvo pradėtas V. Kudirkos Tautiškos giesmės ir JAV himno giedojimu. Buvo išklausyti Lietuvos užsienio reikalų ministro A. Ažubalio sveikinimas pasaulio lietuviams ir JAV valstybės sekretorės H. R. Clinton sveikinimas Lietuvos žmonėms. Tomas Gulbinas, LR diplomatas, pasveikindamas visus susirinkusius priminė, kad prieš 20 metų, kai Stasys Lozoraitis, tuometinis LR ambasadorius Washington, JAV politikams ir spaudai pasakojo apie padėtį Lietuvoje, Jungtinių Valstijų Lietuvių Bendruomenė aktyviai prisidėjo prie tolimesnio Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo. Renginyje buvo rodomas naujas Lietuvos radijo ir televizijos sukurtas dokumentinis filmas „Lietuva. Statusas: Nepriklausoma“, kuriame prisimini-

mais ir savo svajonėmis dalinasi žymūs ir paprasti Lietuvos žmonės.

Iškilmingą nuotaiką renginio metu padėjo sukurti salėje rodoma LR diplomato Leono Garbačiausko fotografijų, įamžinusių 2009 m. kovo 11-osios minėjimo Vilniuje akimirkas, paroda.

Vėliau renginio dalyviai buvo pakviesti pasidalinti to meto išgyvenimais, išpūdžiais ir emocijomis. Pasiakvyti galimybę turėjo buvę JAV diplomatai, tuomet rezidavę Leningrade ir Maskvoje, bei JAV lietuviai, aktyviai talkinę LR ambasadoriui S. Lozoraičiui Washington: Asta Banionis, žurnalistė, Paul Goble, rašytojas, politikos apžvalgininkas, Richard Miles, buvęs JAV ambasadorius, Edward Salazar, JAV diplomatas, Bill Sarpalius, buvęs JAV kongreso narys, ir kiti.

A. J. Bačkis: „Laisva valstybė netapo visų žmonių lūkesčių išsipildymu“

Vilnius, kovo 11 d. (BNS) – Kardinalas Audrys Juozas Bačkis, kalbėdamas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui skirtame minėjime, sakė, jog laisva valstybė neišpildė visų žmonių lūkesčių, nes šie laukė gerovės atsirasant savaime, o ne siekė patys ją sukurti darbu.

„Per Nepriklausomybės metus tikrove tapo daugelis nuostabių dalykų, svajonė narystės ES ir NATO, bet aukštas valstybės statusas netapo visų žmonių lūkesčių išsipildymu, nes gerovės buvo laukiama kaip loterijos laimėjimo, o ne siejant jį su są-

žiningu triūsu“, – kalbėjo katalikų bažnyčios hierarchas.

Taip pat jis tvirtino, jog sovietmečio žaizdos, „netinkamai gydomos ir supūliavę, nuodija visuomenę pykčiu, savanaudiškumu, panieka vertybėms ir tradicijoms“.

Sakydamas, jog valstybė kyla iš žmonių ir jos būklė visų pirma yra jos žmonių būklė, ragino atsigręžti į žmogų, nes, jo žodžiais, „Lietuva neturi jokių kitų išteklių savo ateičiai užtikrinti kaip tik jų žmones, jų pasiryžimą veikti šeimos ir valstybės labui“.

Maskvoje tarėsi Lietuvos ir Rusijos atstovai

Vilnius, kovo 11 d. (URM info) – Lietuvos užsienio reikalų viceministro Evaldo Ignatavičiaus vadovaujama Užsienio reikalų ministerijos delegacija kovo 10–11 dienomis Maskvoje dalyvavo kasmetiniuose dvišaliuose Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų viceministrų lygio pasitarimuose ir renginiuose, skirtuose Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmėčiui.

Kovo 10 dieną surengtame Lietuvos delegacijos ir Rusijos delegacijos, kuriai vadovavo užsienio reikalų viceministras Vladimir Titov, susitikime aptarti 2010 metų oficialių apsilankymų ir renginių planai, ruošiamos sutartys, Lietuvos regionų bendradarbiavimo su Rusijos Kaliningrado sritimi projektai, bendradarbiavimas Baltijos jūros valstybių taryboje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje, Rusijos santykių su Europos Sąjunga ir NATO galimybės ir kiti svarbūs klausimai.

E. Ignatavičius pristatė Lietuvos

siūlymus dėl Baltijos jūros dugne esančių cheminių medžiagų ir ginklų.

Susitikime pasirašytas 2010–2011 metų Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų ministerijų bendradarbiavimo planas, kuriame numatytos oficialios kelionės ir pasitarimai dvišalio, regioninio ir europinio bendradarbiavimo klausimais.

Viešnagės Maskvoje metu E. Ignatavičius aplankė Lietuvos partizanų ginkluotųjų pajėgų vado Jono Žemaičio-Vytauto palaidojimo vietą Donskoje kapinėse ir pagerbė šio kovotojo už Lietuvos laisvę atminimą.

Kovo 11 dieną Maskvoje buvo surengtas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos, ambasados Rusijoje, generalinių konsulatų Sankt Peterburge ir Kaliningrade atstovų pasitarimas dėl Lietuvos santykių su Rusija svarbiausių uždavinių ir Lietuvių Bendruomenės Rusijoje poreikių.

Lietuvos delegacija taip pat dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui skirtuose renginiuose.

Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų viceministrai E. Ignatavičius (k.) ir V. Titov pasirašo ministerijų bendradarbiavimo planą. **URM** nuotr.

Rusijos disidentas pakartojo: atleiskite mums

Atkelta iš 1 psl.

užkirto kelią toliau plėtotis smurtui Vilniuje, taip pat, beje, ir Rygoje bei Taline. Ir tai nėra vienintelis stebuklas, kuris įvyko mano šalyje. Dar vienas toks įvykis tų pačių metų rugpjūčio mėne-sį. Deja, šių stebuklų kol kas daugiau ir nebuvo“, – sakė S. Kovaliov.

Jis atsiprašė už Rusijos netvarką, už politinius teismo procesus.

„Ir aš vėl turiu sakyti: atleiskite mums, atleiskite mums už begėdišką, veidmainišką nieko neveikimą, atleiskite už tai, kad mes pakenčiame

savo nelegitimią valdžią, atleiskite mums už tai, kad pas mus vėl jau yra politinių kalinių ir tiesiog šiuo metu vyksta politiniai teismo procesai“, – sakė S. Kovaliov.

Jis taip pat pasidžiaugė, kad Lietuva grįžo į Europą. „Jūs grįžote į Europą, į savo namus. Ir aš manau, kad ten, Europoje, jūs prisiminsite ir savo kaimynus“, – sakė disidentas, politinis kalinys buvusioje Sovietų Sąjungoje, Andrej Sacharov fondo pirmininkas, Rusijos mokslo, švietimo ir informacijos centro „Memorial“ pirmininkas, Žmogaus teisių

Apsilankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Nikolaj Azarov paskirtas ministru pirmininku. EPA nuotr.

Ukrainoje sudaryta nauja vyriausybė

Kijevas, kovo 11 d. (BNS) – Ukrainos Aukščiausioji Taryba balsų dauguma patvirtino naujos sudėties Ukrainos vyriausybę. Parlamento nariai nubalsavo už Nikolaj Azarov paskyrimą ministru pirmininku.

Ukrainos gynybos ministru paskirtas atsargos admiras Michail Ježel, o užsienio reikalų ministru – Ukrainos ambasadorius Rusijoje Konstantin Griščenka. Finansų ministro pareigas eis Fiodor Jarošenka, ekonomikos – Vasilij Cuška.

Ukrainos parlamente buvo sudaryta nauja valdančioji koalicija „Stabilumas ir pertvarkos“.

Ją sudarė Regionų partijos, Ko-

munistų partijos, Litvin bloko frakcijos ir atskiri deputatai iš kitų frakcijų.

Frakcija „Mūsų Ukraina – Tautos savigny“ oficialiai paskelbė pasitraukianti į opoziciją ir pažadėjo skūsti naujos koalicijos sukūrimą teisme. „Šiandien koalicija sudaryta nekonstituciniu būdu priviliojant deputatus, kurių trūko trims partijoms iki 226 balsų. Frakcija mano, kad šis scenarijus yra neteisingas, ir yra pasirengusi kreiptis į Konstitucinį teismą“, – sakė frakcijos seniūnas Nikolaj Martynenka.

Kaip žinoma, Julija Tymošenko vyriausybė buvo atleista kovo 2 d.

Graikijoje neramumai tęsiasi. Reuters nuotr.

Graikijoje prasidėjo antras visuotinis streikas

Vilnius, kovo 11 d. (BNS) – Graikijos oro erdvė uždaryta dėl prasidėjusio antro visuotinio streiko, graikams protestuojant prieš vyriausybės parengtą griežtą taupymo planą, siekiant sumažinti šalies biudžeto deficitą, praneša BBC.

Streiką organizuoja 5,5 mln. narių turinčios dvi šalies didžiausios profesinės sąjungos, atstovaujančios privataus ir valstybinio sektoriaus darbuotojams.

Parai uždaryti šalies oro uostai, geležinkelio stotys, mokyklos ir ligoninės.

Šalies vyriausybė pareiškė, kad supranta tautos pasipiktinimą dėl padidėjusių mokesčių ir sumažėjusių algų, tačiau negali atsisakyti jau priimtų sprendimų.

Graikijoje prie parlamento rūmų demonstrantai susirėmė su policija.

Kelios dešimtys demonstrantų pradėjo mėtyti akmenis ir kitus daiktus į policininkus. Pareigūnai panaudojo ašarines dujas. Paprastai su policija Graikijoje susiremia kairiųjų pažiūrų jaunimas, o taip pat anarchistai, kurie nesilaiko jokios ideologijos.

Dvi didžiausios Graikijoje profesinių sąjungų pasisako prieš priemones, kurių imasi valdžia: atlyginimų, premijų ir atostogų išmokų mažinimą, taip pat pridėtinės vertės mokesčio ir kitų mokesčių didinimą. Tokiomis priemonėmis Graikijos valdžia siekia papildomai gauti 4,8 mlrd. eurų pajamų ir šiemet biudžeto deficitą sumažinti 4 proc. iki 8,7 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP).

Paskutinis 24 valandų trukmės visuotinis streikas Graikijoje buvo surengtas kovo 5 d. Kitas masinis streikas turėtų įvykti kovo 16 d.

EUROPA

LONDONAS

Didžiosios Britanijos žvalgyba tvirtina, kad 5 pakistaniečiai, susiję su teroristinio išpuolio sąmokslu, buvo sulaikyti vos kelios dienos prieš planotą išpuolį, pranešė „Press TV“. Britų žvalgyba pareiškė, kad grupuotė planavo teroristinį išpuolį pernai balandį, tačiau jos nariai buvo sulaikyti kelios dienos prieš išpuolius per patikrinimus Šiaurės Vakarų Anglijoje. Pareigūnai planotus išpuolius lygino su 2005 m. liepos 7 d. sprogdinimais Londono transporto sistemoje. Didžioji Britanija iki šiol išsiuntė 3 sulaikytuosius į Pakistaną, tačiau jie siekia grįžti atgal į Didžiąją Britaniją.

BERLYNAS

Vokietijos Katalikų Bažnyčia paskelbė tirsianti įtariamus vaikų tvirkavimo atvejus viename garsiaje bažnyčios berniukų chore, kuriam anksčiau vadovavo popiežiaus Benedikto XVI brolis, taip pat aiškinsis, ką visi, taip pat pontifikas, žinojo apie dvasininkų seksualinį ir fizinį smurtą prieš nepilnamečius. Vokietijos pietinė Rėgensburgo vyskupija paskyrė nepriklausomą tyrėją, kuris išnagrinės skundus dėl fizinio ir seksualinio smurto, vykusio Rėgensburgo katedros berniukų chore. Benedikto XVI vyresnysis brolis Georg Ratzinger tam chorui vadovavo 1964–1994 m., tačiau iki šiol pateikti kaltinimai yra susiję su ankstesniu laikotarpiu.

RUSIJA

MASKVA

Rusijoje kariai per dvi paras išvežė 200 tankų T-80, kurie vasarį buvo rasti palikti niekieno neprižiūrimi miške Sverdlovsk srityje, remdamasi „Life News“, praneša naujienų svetainė factnews. Tankai buvo rasti už kelių kilometrų nuo Jelanskaja stoties, kur yra karinė dalis. Dalis miško, kur stovėjo kovinės mašinos, pagaliau buvo aptverta ir pastatyta apsauga. Visus keturis mėnesius tankai stovėjo neuždengti užvalkalais, jų angos buvo atidarytos.

AZIJA

SEULAS

Pietų Korėjos valdžia pataria savo piliečiams susilaikyti nuo kelionių į Rusiją, pranešė Pietų Korėjos naujienų agentūra „Yonhap“, remdamasi Užsienio reikalų ministerija. Toks patarimas galios iki gegužės pabaigos. Pasak agentūros, toks sprendimas susijęs su chuliganų išpuoliu Rusijoje vasarį, kai buvo sumušti du Korėjos studentai, kurių vienas mirė, o antras buvo sunkiai sužeistas.

JAV

NEW YORK

Meksikos magnatas Carlos Slim Helu išstūmė Bill Gates iš žurnalo „Forbes“ skelbiamų turtingiausių 2010 m. mūsų planetos žmonių sąrašo pirmosios eilutės, o rusų šiame sąrašė padaugėjo per metus beveik dvigubai. Teleryšių milžinės „America Movil“ savininko C. Slim Helu turtas per 2009 m. padidėjo 18,5 mlrd. JAV dolerių iki 53,5 mlrd. JAV dol. JAV programinės įrangos milžinės „Microsoft“ įkūrėjas šįkart atsiliko nuo C. Slim Helu vos 500 mln. dolerių. Trečioje vietoje įsikūrė garsusis investuotojas Warren Buffet.

PIETŲ AMERIKA

SANTJAGAS

Kovo 11 d. Čilėje įvyko 7,2 balo pagal Richterio skalę žemės drebėjimas, praneša Jungtinių Valstijų geologijos tarnyba. Žemės drebėjimo epicentras buvo už 180 km į pietvakarius nuo sostinės Santjago 12,5 km gylyje. Kol kas duomenų apie nukentėjusius žmones ir sugriovimus negauta. Tai jau antras stiprus žemės drebėjimas Čilėje per pastarąsias dvi savaites.

ARTIMIEJI RYTAI

KABULAS

Po amerikiečių karinės operacijos Gaznio provincijoje, kurią kontroliuoja lenkų kariai, afganai apkaltino lenkus civilių žmonių žudymu ir sudegino Lenkijos vėliavą, pranešė dienraštis „Gazeta Wyborcza“. Pasak laikraščio, naktinę akciją Gaznio provincijoje sausio pabaigoje vykdė Afganistano karių remiami amerikiečiai.

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė **Paul Triukas**

Lietuvos teniso rinktinė iškovojo istorinę pergalę

Lietuvos tenisininkai parklupdė Didžiosios Britanijos rinktinę.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Praėjusią savaitę vykusioje „Davis Cup“ turnyro pirmojo rato varžybose Lietuvos vyrų teniso rinktinė netikėtai rezultatu 3:2 įveikė Didžiosios Britanijos teniso rinktinę.

Pirmąją dieną buvo sužaistos dvi rungtynės. Pirmose 18-metis Laurynas Grigelis 4–6, 2–6, 4–6 nusileido beveik trim šimtais vietų aukščiau esančiam James Ward. Antrose rungtynėse pirmąją pergalę varžybose lietuviams atnešęs, 198-ąją vietą Planetos vertinime užimantis Ričardas Berankis 6–1, 4–6, 7–6 (5), 3–6, 6–3 nugalėjo Dan Evans.

Antrąją varžybų dieną buvo su-

žaistos vienerios rungtynės – dvejetų susitikimas. Lietuvos dvejetas L. Grigelis ir 17-metis Dovydas Šakinis 0–6, 7–6 (2), 5–7, 3–6 nusileido Colin Fleming ir Ken Skupski.

Paskutinę dieną pirmąsias rungtynes žaidė R. Berankis ir J. Ward. Lietuvis 7–6 (4), 6–3, 6–4 išplėšė pergalę ir išlygino varžybų rezultatą 2:2. Paskutinę ir lemiamą dvikovą žaidė L. Grigelis ir D. Evans. Po atkaklios ir ilgai trukusios kovos 6 (6)–7, 7–5, 6–0, 2–6, 6–4 netikėtai laimėjo L. Grigelis.

Kitame rate liepos 9–11 dienomis lietuviai susitiks su Airijos rinktine.

Ž. Ilgauskas grįš į „Cavaliers“ komandą

221 cm ūgio lietuvis Žydrūnas Ilgauskas, praėjusio mėnesio pabaigoje

iškeistas Washington „Wizards“ komandai į Antawn Jamison, nusprendė grįžti į Cleveland „Cavaliers“.

Po to, kai dabartinis „Cavaliers“ vidurio puolėjas Shaquille O'Neal patyrė nykščio traumą, komandos generalinis direktorius Danny Ferry nukrido į New York, kur namą turi Ž. Ilgauskas ir kur, manoma, buvo susitarta dėl sutarties pasirašymo.

Kaip teigia šaltiniai, Ž. Ilgauskas susitiko su buvusiais ir tikriausiai būsimais komandos draugais praėjusią savaitę, kai „Cavaliers“ išvykoje susitiko su New Jersey „Nets“ komanda.

Ž. Ilgausku domėjosi Dallas „Mavericks“, Denver „Nuggets“ ir Atlanta „Hawks“ komandos, bet teigiama, jog jos baigė visas derybas, nes prarado viltį prisivilioti lietuvių.

Jei Ž. Ilgauskas nuspręs pasirašyti sutartį su „Cavaliers“, jis tai galės padaryti ne anksčiau kaip kovo 22-ąją dieną.

K. Vasiliasukas sudalyvavo GP3 bandymuose

Praėjusią savaitę dvi dienas trukusiose pirmose GP3 lenktynių serijos bandymuose dalyvavo ir lietuvis Kazimieras Vasiliasukas.

Paul Richard take Prancūzijoje lietuvis K. Vasiliasukas pirmąją bandymų dieną buvo tarp pirmaujančiųjų. Rytiniuose važiavimuose jis buvo penktas, popietiniuose – ketvirtas. Abejose sesijose jis buvo greičiausias tarp „Tech 1 Racing“ lenktynininkų.

Antrąją bandymų dieną K. Vasiliasukas važiavo lėčiau ir pravažiavo

mažiau ratų nei pirmąją dieną. Rytinėje sesijoje lietuvių rezultatas buvo 10-tas, popietinėje – 25-tas. Rytiniuose važiavimuose K. Vasiliasukas vėl buvo greičiausias tarp „Tech 1 Racing“ lenktynininkų.

Pirmąją vietą trijuose iš keturių važiavimų užėmė amerikietis Alexander Rossi. A. Rossi pirmas buvo pirmąją dieną rytinėje sesijoje ir antrąją dieną rytinėje bei popietinėje sesijose. Amerikiečio komandos draugas Esteban Gutierrez užėmė pirmą vietą popietinėje pirmosios dienos sesijoje.

Šių metų „NY Times“ kelionių mugė

Atkelta iš 5 psl. kaimynų latvių ir estų. „NY Times“ kelionių mugėje pasigedome ir LR gen. konsulato New York vadovo, amb. Jono Paslauskio, o taip pat Valstybinio turizmo departamento paramos.

Kaip ir pereinamais metais, už mūsų šalies, kaip turizmo valstybės, įvaizdį atsakingų pareigūnų nesudomino galimybė plačiau pristatyti Nemuno kraštą dešimtims tūkstančių vienos turtingiausių mūsų planetos šalių keliautojams. Į mano klausimą e. laišką gerb. Valstybinio turizmo departamento direktorė Nijolė Kliokienė kol kas neatsakė, tad belieka tikėtis, kad bent jau iki 2011 m. panašios vienos stambiausių Amerikoje kelionių mugės New York kokia nors reakcija iš oficialių Lietuvos turizmo departamento pareigūnų bus. Juk ne veltui jų administruojamame tinklalapyje www.tourism.lt tiek lietuvių, tiek anglų kalbomis skaitome, kad skatinamas tarptautinis bendradarbiavimas bei vykdoma nuosekli rinkodara.

Belieka tik pasidžiaugti, kad dar tebeturime tikrų savo tėvynės patriotų už Atlanto – nepabūgę snieguotų kelių į šių metų „NYT Travel Show“ atvyko Ilonos Babinskienės vadovaujama kaimo kapela „Smagumėlis“ iš

Philadelphia apylinkių, kuri kelionių mugės lankytojus linksmينو kartu su New York bei New Jersey lituanistinių mokyklų auklėtiniais ir vietine lietuve dainininke Audrone Simanonyte. O geriausiai žinoma Amerikos lietuvių kelionių agentūra, prieš ketvertą dešimtmečių Romo Kezio Douglaston, NY įkurta „Vytis Tours“, minėtoje kelionių mugėje Javits centre atstovavo... Estijai, kadangi mūsų tautiečiai valstybės tarnautojai ne tik kad R. Kezio ir jo sūnų Rimo bei Vyčio vadovaujamos kompanijos pagalbos neprašė, bet ir nesiteikė jos priimti. Pasak R. Kezio, dar pernai jiems pasiūlius Lietuvos konsulatui padėti reklamuoti mūsų krašto turizmo galimybes „NY Times“ kelionių mugėje, buvo atsakyta, kad finansinė parama iš „Vytis Tours“ bus mielai priimta, tačiau savo lakstinukų apie rengiamas turistines keliones po Baltijos regioną platinti LR konsulato darbuotojai nepadės ir prie lietuviškos parodos kampelio dėti neleis. Ką gi, „Vytis Tours“ šiemet išsivertė ir be savo tėvynainių pagalbos, tik dauguma keliones dievinančių niujorkiečių ateinančią vasarą, ko gero, vietoj Vilniaus lankys Taliną. O gal ir gerai? Vis vien oficialiajai Lietuvai turistai kažin ar bereikalingi.

Kultūrinė programa mugės lankytojus pradžiugino New York ir New Jersey lituanistinių mokyklų atstovai bei Philadelphia apylinkių kaimo kapela „Smagumėlis“.

Eugenijos Misevičienės nuotraukos

Lietuvių Fondas ir Pasaulio lietuvių centras kviečia visus golfo mėgėjus dalyvauti ypatingai įdomiame ir skirtingo masto „Liberty Mutual Invitational“ **golfo turnyre š. m. birželio 19 d.** Old Oak Country Club. „Liberty Mutual Invitational“, stambi draudimo firma, sutiko šį sporto renginį remti. Ruošos darbai, vykdomi bendromis jėgomis, jau įsibėgėjo. Daugiau informacijos paskelbsime ateityje.

WRC lenktynes laimėjo S. Loeb

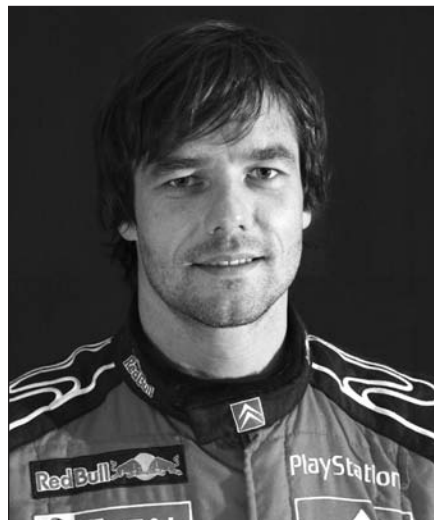
55-ąją pergalę WRC karjereje praėjusią savaitę iškovojo prancūzas Sebastian Loeb.

Čempiono vardą ginantis S. Loeb Meksikoje vykusiose lenktynėse 24,2 sek. aplenkė antroje vietoje likusį Petter Solberg. Lenktynių pradžioje P. Solberg ilgą laiką buvo pirmas, bet po to, kai 11-ajame greičio ruože jį aplenkė S. Loeb, norvegas nesugebėjo pakilti, nepaisant, jog P. Solberg laimėjo paskutiniuosius du greičio ruožus.

Trečią vietą užėmė suomio Kimi Raikkonen komandos draugas Sebastian Ogier. Jis 1,1 sek. atsiliko nuo P. Solberg. Pats K. Raikkonen lenktynių nebaigė, nes patyrė avariją.

Pirmųjų rungtynių nugalėtojas Mikko Hirvonen lenktynes baigė ketvirtoje vietoje. Po šių lenktynių pirmąją vietą bendroje lenktynininkų čempionato įskaitoje užima S. Loeb,

turintis 43 taškus, M. Hirvonen užima antrąją – su 37 taškais, trečią vietą dalijasi Jari-Matti Latvala ir S. Ogier – po 25 taškus; P. Solberg užima penktą vietą su 20 taškų.

Povilas Vaičekas, Stasė Petersonienė ir mons. Alfonsas Svarinskas.

Čikagos lietuviai susitiko su monsinjoru Alfonso Svarinsku

POVILAS VAIČEKAUSKAS

2010 m. vasario 28 d. Čikagoje, Jaunimo centro kavinėje, su svečiais iš Lietuvos monsinjoru Alfonso Svarinsku susitikimą surengė „Draugas“, susitikimą vedė Katalikų federacijos ir ALT'o pirmininkas adv. Saulius Kuprys. Į susitikimą su monsinjoru sugužėjo daug žmonių, prisipildė pilna kavinė.

Dovana monsinjorui – Lietuvių politinių kalinių sąjungos aplankas

Tarti keletą žodžių vedantysis pakvietė irgi buvusį sovietinių gulagų politinį kalinį Povilą Vaičeką. Jis trumpai susirinkusių vardu pasveikino mons. A. Svarinską su 85 m. jubiliejumi ir 55 metų kunigystės sukaktimi. P. Vaičekas prisiminė, kaip čia, šitoje pačioje kavinėje, dar prieš 22 metus buvo puoselėjamos pastangos gelbėti ir išvaduoti iš sovietinių gulagų kankinamus lietuvius, tarp jų ir A. Svarinską. Svečiui buvo įteiktas aplankas su keletu nuo laiko pageltusių puslapių, protokolo kopijų kaip suvenyras šiam susitikimui atminti.

Tai tuomet aktyviai Čikagoje veikusios, užregistruotos Illinois valstijoje, Lietuvių politinių kalinių sąjungos (Lithuanian Association of Political Prisoners of Nazi and Soviet Concentration Camps, Inc.) rašytas laiškas sovietinės imperijos vadovui M. Gorbačioviui, kad paleistų į laisvę neteisingai kalinamus lietuvius, tarp jų kun. A. Svarinską, kun. S. Tamkevičių, B. Gajauską, G. Iešmantą, H. Klimašauską ir dar penkiolika kitų. Laiškas per JAV prezidentą Ronaldą Reaganą buvo tiesiogiai įteiktas Gorbačioviui. Laiško data – 1988 m. gegužės 9 d. Ką kalbėjosi susitikimo metu tų dviejų didžiųjų valstybių politikai, mums nėra žinoma, tačiau beveik visi sąrašė suminėti kaliniai lietuviai netrukus buvo išleisti į laisvę. Čikagoje tuomet veikusios Lietuvių politinių kalinių sąjungos valdybą sudarė: pirmininkas inž. Pilypas Narutis, vicepirmininkas dr. prof. Adolfas Damušis, sekretorius Juozas Šlajus, išdėtininkas Povilas Vaičekas, į valdybą dar įėjo Stasė Petersonienė, Augustas Paškonis ir prof. Vytautas Skuodis kaip organizacijos konsultantas.

Kad Amerikos lietuviai, kaip Amerikos piliečiai, daug gali daryti

įtakos savo galingiausios valstybės vadovui, yra akivaizdu iš šio pavyzdžio, ko šiandien nenori kai kada suprasti daugelis Lietuvoje. Skaudu, kad ir dabar lietuvių išeivija priskiriama prie Tautinių mažumų departamento, daug kam iš išeivių atimama Lietuvos pilietybė.

Prisiminė susitikimą su R. Reagan

Po to kalbėjo svečias iš Lietuvos, pasiūlęs atsakyti į susirinkusių klausimus. Svečio kalba buvo nuotaikinga, atsakymai su žymia dalimi juokingų akimirkų, kartais sarkazmu. Prisiminęs susitikimą su JAV prezidentu R. Reagan, kurį iš tikrųjų mons. Svarinskas ir laiko savo išgelbėtoju iš sovietų blogio imperijos pantių, svečias iš Lietuvos sakė, jog pokalbis truko palyginti netrumpai. Į prezidento klausimą, kaip įsivaizduoja ateitį, Svarinskas atsakė: vietoj Maskvos matas milžinišką prūdą, o ant kranto stovintį didžiulį JAV prezidentui skirtą R. Reagan paminklą. Visa tai prezidentą labai prajuokino, pokalbio metu vyravo pakili nuotaka.

Gerų KGB-istų buvo, bet nedaug

Kai kas labai kritikuoja monsinjorą už aštrius pasisakymus apie bolševikus ir komunistus, bet reikia suprasti, ar gali kitaip kalbėti žmogus, praleidęs daugiau nei dvidešimt metų daugeliui neįsivaizduojamose

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD**
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
**Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000**
www.illinoispain.com

Vidaus ligos
EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300
**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

sąlygose, sovietinių lagerių ir kalėjimų baisybėse, žemiškajame pragare? Į klausimą, ar buvo ir gerų KGB-istų, monsinjoras atsakė su šypsena, kad buvo, bet nedaug. Vienintelį gerą darbą padarė bolševikai Lietuvoje, sakė monsinjoras, kad daug kunigų susodino į lagerius, kuriuose jie dirbo tikrą apaštalinį darbą, aukojo šv. Mišias, teikė sakramentus, moraliai palaikė tikinčiuosius. Viename lageryje vienas iš viršininkų per lietuvį Paulaitį šv. Velykų proga atsiuntė slaptaip pažadėtų dešimt kiaušinių. Be to, kartais perduodavo razinkų aukoti šv. Mišioms. Abezo lageryje už litrą spirito, kaip kyšį, atgabeno iš kito lagerio kalintį žemaičių vyskupą Pranciškų Ramanauską, neva sergantį apendicitu. Jis A. Svarinskui suteikė kunigo šventimus, kaip buvusiam klierikui. Monsinjoras buvo tris kartus suimtas, teisiamas už lietuvių ir tikėjimą. Kunigavo Kulautuvoje, Vi-duklėje, Miroslave, Betygaloje ir kito-se vietose, o Sibire – Mordavijos lageryuose, Komi ASSR ir kitur.

Klausiamas, kaip atrodė gyvenimas šiaurėje, mons. Svarinskas vaizdžiai pasakojo, kaip vasaros laikotarpiu saulė leidžiasi ir per sprindį, nepasiekusi horizonto, vėl kyla aukšty-n. Po trejų metų lageryje išnyksta laisvo gyvenimo pajautimas, prasideda monotonija. Apie lagerio baisybes ir šalia esančią mirtį daug nepasakojo, galbūt nenorėdamas gadinti susirinkusiųjų nuotaikos.

Juodinamas partizanų žygdarbis

Kalbėdamas apie paskutiniu metu likusių maždaug poros šimtų gyvųjų partizanų savijautą monsinjoras, kaip partizanų kapelionas, skundėsi, jog partizanų žygdarbis yra juodinamas. Jie vėl yra puolami, jų istorijos iškraipomos naujųjų Lietuvos istorijos instituto mokslininkų, rašomos naujos recenzijos ir knygos. Atseit, anuomet jauni vyrai slapstėsi, nieko neveikė, sėdėjo slapta vietose, lošė kortomis, gėrė samagoną, klausėsi „Amerikos balso“ ir taip laukė amerikėnų... Kad partizanai nedaug kariavo su okupantais, bet daugiausiai žudė civilius gyventojus. Taip, girdi, rodo naujausia mokslininkų surinkta statistika. LLKS dabartinė vadovybė parašė skundą Lietuvos vyriausybei, kuri kol kas tyli.

Šių dienų žmonių širdyse – tuščia

Dėl prezidentūroje kabančio Šarūno Saukos paveikslą „Rūpintojėlis“ monsinjoras kalbėjo su kartėliu, bet vis dėlto išsakė viltį, jog jis bus nukabintas. Apie Lietuvos religinį gyvenimą kalbėjo su nuoskauda. Niekas nebenori būti kunigais, bet būti vyskupais tai nori. Dažnai jaunuolis, paklaustas, ar nenori eiti mokytis į kunigus, klausia, o kiek aš gausiu algos?

Nukelta į 11 psl.

Į susitikimą su monsinjoru sugužėjo daug žmonių, prisipildė pilna kavinė.

Jono Kuprio nuotraukos

Kunigas Gintaras Jonikas. Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.

Gavėnios susikaupimas Ateitininkų namuose

ANTANAS PAUŽUOLIS

Jau eilę metų Ateitininkų namų valdyba Gavėnios metu ruošia dvasinius susikaupimus lietuviams, išsibarsčiusiems po įvairius Čikagos priemiesčius. Priklausantiems įvairioms parapijoms ir neturintiems galimybės dalyvauti lietuviškai vedamuose susikaupimuose – tai gera proga Gavėnios metu susirinkti visiems maldai ir Susitaikinimo sakramentui.

Seniau Gavėnios susikaupimus ruošdavo Akademikų skautų Filisterių skyrius Tėvų jėzuitų statybose namuose, Jaunimo centre. Tai buvo žydėjimo laikai, kada jėzuitų vienuolynas buvo pilnas kunigų. Tie religiniai susikaupimai sutraukdavo daug klausytojų. Bėgantis laikas daro savo, verčia ieškoti kitų kelių. Ateitininkų namų valdyba su Akademikų skautų sąjūdžio Čikagos Filisterių skyriumi ėmėsi ruošti susikaupimo popietes gražiuose Ateitininkų namuose. Deja, dalyvių skaičius kasmet mažėja. Vyresnioji karta iškeliauja į Amžinybę, o jaunesnioji karta ir naujai atvykę tautiečiai dar laukia paraginimo iš sielos gelmių.

Gražūs psalmės žodžiai: „Kada glaudžias žmogus prie manęs, tai jį išvaduoju, Aš apginu jį, jei jis mano vardą pažįsta. Kai žmonės šaukiasi manęs, Aš juos išklausau“ religinio susikaupimo metu skatina glaustis arčiau Dievo, pamąstyti, ar mes atliekame paskirtį, – kas Dievo, atiduoti Dievui, o kas žmonijos, atiduoti žmonijai.

Religinius pašnekesius vedė jaunasis kunigas Gintaras Jonikas iš Detroit lietuvių parapijos. Į šią parapiją administratoriaus-klebono pareigoms kunigas atvyko iš Lietuvos.

Susikaupimas pradėtas maldai ir žvakės uždegimu. Žvakė – tai simbolis mūsų širdies meilės Jėzui Kristui ir sklindanti šiluma aplinkui. Jėzus yra tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną iš mūsų.

Kunigas G. Jonikas prieš pradėdamas pašnekesius, papasakojo apie save, pažymėdamas, kad jo tėvai buvo ištremti į Sibirą, nes talkino partizanams.

Kiekvienas susikaupimo dalyvis gavo pašnekesių programą su mintimis numatytiems pašnekesiams. Pirminis pašnekesys buvo apie gyvenimą nutolus nuo Dievo. Kalbėtojas pabrėžė, kad Dievas yra meilė ir Jis visus kviečia pas save.

Toliau buvo kalbama apie Švč. Mariją, Dangaus ir Žemės karalienę. Lietuviai nuo pat krikščionybės įve-

dimo Marijai skyrė daug dėmesio, gal todėl Marija apsireiškė Šiluvoje, kada jos gyventojai nusigrėžė nuo jos šūnaus. Savo maldose turime kreiptis į Mariją su prašymu: „Marija, apšviesk klystančius, stiprink karžygius, padėk Tėvynei kilti į šviesesnį rytą.“

Po pašnekesio sukalbėjome rožinę, nes tai yra geriausia malda Marijai ir Kristui.

Trečiasis pašnekesys buvo apie žmonių tarpusavio bendravimą, apie draugų ieškojimą – Kristus laukia pas Jį ateinančių, jis neieško mumyse kalčių, nori bendrauti su visais, besikreipiančiais į Jį. „Dieve, imk mano rankas, akis, protą ir panaudok geriems darbams. Apšviesk mano mintis, kad tik gerą daryčiau. Dieve, priimk mane tokį, koks esu“, – kreipėmės į Jį.

Ketvirtas pokalbis buvo apie kunigus. Šiais laikais būti kunigu nėra lengva. Kunigas yra žmogus, ir šiuolaikinis gyvenimas kartais stoja jam skersai kelio. Gaila, bet kai kurių bažnyčios tarnų nuopuolis labai patenkė tikintiesiems, kunigams ir pačiai Bažnyčiai. Kunigo darbas yra Dievo rankų darbas. Tad meldėmės: „Dieve, duok kunigui išminties, kad kiekvienam klausiančiam, kaip reikia pasielgti, būtų duotas teisingas atsakymas.“

Geras kunigas visada yra šalia tikinčiojo – džiaugsme ir liūdesy. Tikintieji šalia prašymų sau, savo šeimai, turėtų nepamiršti ir kunigų: „Dieve, pasaulio Kūrėjau, suteik kunigams stiprybės kovoti su nuodėmėmis, kurios supa jį.“

Pašnekesių tikslas – paruošti tikinčiuosius Susitaikinimo sakramentui – išpažinti. Kaip pašnekesiuose buvo minėta, Dievas yra meilė ir Jis neatstumia nė vieno, norinčio prisitarti prie Jo, bet taip pat Jis nesiveržia į jų širdis, jeigu jo neprašoma. Atverkime širdis ir Jį įsileiskime. Kad tą padarytume, reikia gyventi meilėje. Tam ir yra Susitaikinimo sakramentas. Kunigas G. Jonikas trumpai apibrėžė įvairius nukrypimus, įžeidžiančius Kūrėją.

Po išpažinties kun. G. Jonikas ir kunigas Antanas Gražulis, SJ sakė: „Tavo nuodėmės yra atleistos“. Išpažinčių metu buvo kalbamas rožinis, giedamos giesmės.

Po to buvo atnašaujamos šv. Mišios. Maldingas susijėimas baigtas psalmės žodžiais: „Sutvėrei man širdį tyrą, o Dieve, manyje nepalaužiamą dvasią atnaujinai, neatstumki manęs nuo savojo veido, Tu mano lūpose, Viešpatie, būsi, manosios burnos Tave šlovins.“

Istorinėje operoje „Julius“ – O. Kolobovaitės ir T. Pavilionio duetas

Kovo 23 d. 3-sis Šiuolaikinės operos festivalis NOA (Naujosios operos akcija) prasidės operos „Julius“ pasauline premjera, kuri bus rodoma Lietuvos rusų dramos teatre. Tikrais įvykiais paremtą istoriją operoje pasakos „Triumfo arkos“ laimėtoja Ona Kolobovaitė ir operos dainininkas Tomas Pavilionis.

Kompozitorius Charlesas Halka.

JAV gyvenantis lietuvių kilmės kompozitorius Charlesas Halka operą „Julius“ kūrė norėdamas įamžinti tikrąją savo senelio Juliaus Jušinsko šeimos istoriją. Operos siužeto centre – visa Jušinskų šeima, pokario metais iš Lietuvos pasitraukusi į Vakarus, kur pabėgėlių darbo stovyklose laukė galimybės sugrįžti namo. Vokietijoje gyvenę kaip DP emigrantai (Displaced Persons – „išstremti“ žmonės), jie puoselėjo viltį, kad Lietuva netrukus bus laisva. Įvykiams susiklosčius Lietuvos nenaudai, jiems teko emigruoti už Atlanto.

Operoje pasakojama, kaip sudėtingomis aplinkybėmis susiklostė šios šeimos patirtis, tarpusavio santykiai ir vertybės. Specialiai pasiklausyti operos iš JAV atvyks Jušinskų šeima bei didelis būrys kitų DP emigrantų.

„Ši opera labai reikšminga man ir mano šeimai. Didelė dalis melodijų ir harmonijų kilo iš lietuvių liaudies muzikos, o pagrindinės melodijos grįstos tomis lietuviškomis dainomis,

kurias mano senelis Julius dainavo dar bemaž penkiasdešimt metų po to, kai paliko Lietuvą“, – taip „Julij“ pristato kompozitorius Ch. Halka.

Juliaus Jušinsko vaidmenį patikėta kurti tenorui Tomui Pavilioniui, o Adelina Jušinskienę operoje įkūnys sopranas Ona Kolobovaitė. Judviejų sūnų – mažąjį Juliuką – įdainuos dešimtmetis Deividas Kairys. Operoje taip pat dalyvauja choras, orkestras ir šokėjai. Operos libreto autorė ir režisierė – Marija Simona Šimulynaitė, meno vadovas ir dirigentas – Ričardas Šumila.

Istorinius įvykius dokumentuojančios operos „Julius“ premjerą papildys teatro fojė rodoma su kūriniu glaudžiai susijusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės paroda. Parodos stenduose patalpinta medžiaga liudija autentiškas akimirkas iš pokario lietuvių išeivijos gyvenimo.

„Julius“ – tai pirmoji kovo 23–28 dienomis vyksiančio 3-iojo operos festivalio NOA premjera. Kitomis dienomis operos mylėtojų festivalio kūrybinė grupė rengiasi parodyti ne tik įprastą „operos“ sąvoką atitinkančių kūrinių, bet ir šokio, kino bei animacinių operų.

Operomanijos info

Jušinskų šeima Wehnen stovykloje. Ch. Halkos asmeninio archyvo nuotraukos

20 NEPRIKLAUSOMYBĖS METŲ

Atkelta iš 3 psl. principu nuo tradicinių socialinių rizikų (senatvės, neigalumo, ligų, motinystės (tėvystės), nelaimingų atsitikimų darbe atveju) 2003 metais papildė savanoriška privačių pensijų fondų sistema, kurią pasirinkus dalis „Sodros“ įmokų buvo privaloma tvarka pervedama privatiems pensijų fondams. Faktiškai tai buvo valstybės įnašas į privatų verslą, kuris padidino jau ir taip aukštą Lietuvoje komodifikacijos (sупреkinimo) laipsnį socialinėje srityje. Dekomodifikacijos laipsnis (t.y. valstybinių išmokų dydis, kvalifikacinių sąlygų gauti išmokoms lengvumas) parodo, koks socialinis modelis šalyje – liberalus, korporatyvinis ar socialdemokratinis yra sukurtas.

Kaip vėžys šalį graužia ir didelis emigracijos lygis, kai per metus netenkame Šilutės dydžio gyventojų dalies. Estija ir krizės metais nesi-

skundžia bent kiek didesne emigracija, o estai išlieka viena iš sėsliausių tautų pasaulyje.

Atsakomybę už tokią blogą socialinę padėtį Lietuvoje turi prisiimti ne tik ją valdžiusios ir valdančios konservatorių bei liberalų partijos, bet ir ilgą laiką valdžiusios Lietuvos socialdemokratų bei socialliberalų partijos. Faktiškai šalyje susikūrė elitistinė klientelistinė oligarchinė valdžia, kuri nejaučia atsakomybės už Lietuvoje gyvenančius žmones. Todėl bet kokie nauji bandymai iš naujesnių socialdemokratinų jėgų, kartu su nevyriausybių organizacijų veikla, galėtų išjudinti šalį iš „mirties taško“.

Delfi.lt

Arvydas Guogis – Mykolo Romerio universiteto Viešojo administravimo katedros docentas.

A † A

GENEI RIMKIENEI

mirus, mūsų nuoširdžiausia užuojauta vyrui RIMVY-
DUI, sūnui PETRUI ir visiems artimiesiems.

Stasys ir Milda Tamulioniai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

RASA ŠOLIŪNAITĖ

POSKOČIMIENĖ

Vienerių metų mirties minėjimo šv. Mišios už a. a. Rasą įvyks
šeštadienį, kovo 13 d. 8 v. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misi-
joje.

Prašome visus draugus, pažįstamus, spinduliečius ir gimines
dalyvauti Mišiose ir prisiminti mūsų mylimą Rasą.

Nuliūdęs vyras ir vaikai

A † A

DARIUI OŠLAPUI

išėjus Amžinybėn, nuoširdi užuojauta jo mamai
REGINAI, broliams ARŪNUI, GINTARUI, TAU-
RUI ir sesei GAILEI.

Rimas Kozica su šeima
Aidis Kozica su šeima
Birutė Kožicienė

P A D Ė K A

A † A

JANINOS GAIGALIENĖS

šviesų atminimą pagerbdami,
šeimos siūlymu, jaunimo katalikiškam švietimui
Jėzuitų gimnazijose Vilniuje ir Kaune aukas skyrė:

Aleksandras ir Pranutė Domanskiai, Western Springs, IL, Vacys ir
Laima Garbonkai, Burr Ridge, IL, Victor ir Giedra Garbonkai,
Homer Glen, IL, Jessė ir Indrė Garcia, Stickney, IL, Linas ir Dana
Gyllai, Lemont, IL, Marsha N. Harris, Westchester, IL, Larry ir
Laimė Irving, Chicago, IL, Danutė Januškis-Tuljak, Euclid, OH,
Algis ir Teresė Kazlauskai, Orland Park, IL, Rita Kisielius, Chicago,
IL, Vytenis ir Kristina Milunai, Naperville, IL, Danutė Milunas,
Naperville, IL, Rimas S. Milunas, Libertyville, IL, Edward ir Regina
Modestai, Willow Springs, IL, Antanas ir Emilija Paužuoliai,
Chicago, IL, Jurgis ir Živilė Prapuoleniai, Algis ir Nijolė Rukšėnai,
Wickliffe, OH, Rima Sell, Orland Park, IL, Algis ir Milda
Tallat-Kelpšai, Lemont, IL, Janine Todd, Oak Lawn, IL.

Jėzuitų gimnazijų Lietuvoje bendruomenės ir Baltijos Jėzuitų Pietros Taryba
nuoširdžiai dėkoja velonės artimiesiems ir visiems ją prisiminusiems.

Aukos skirtos gimnazistų švietimo ir dvasinio ugdymo projektams.
"Jesuit Fathers-Baltic Project", 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439

Mons. Alfonsas Svarinskas, Leonardas Gogelis ir kun. Antanas Gražulis, SJ.

Susitikimas su mons. A. Svarinsku

Atkelta iš 9 psl. Dabartinis lietu-
vis labai prisirišęs prie pinigų. Yra
pastatyta prašmatnių klebonijų ir
beveik auksu išpuoštų altorių, bet
žmonės ten bijo užėiti, kad nesupur-
vintų. Širdyse tuščia. Anoji, buvusi
stribų karta šiek tiek buvo bobučių
supažindinta su tikėjimu, kažką gir-
dėjo apie moralę, o dabartiniai stribų
vaikai – išaugusi karta, labiau suge-
dusi negu tėvai, iškrypusi ir pikta,
nors ir labai išprususi. Siautėja alko-
holizmas. Kiekvienam gyventojui
mažam ar dideliame tenka po 19 litrų
išgerto alkoholio per metus. Seime
aiškinama, kad parduodant alkoholį
sutaupomi milijonai sportui, tačiau
sportininkai dažnai teuzima pasku-
tines vietas.

Taip blogai baigtis neturi

Vis dėlto monsinjoras nėra pesi-
mistas, jis giliai tiki ir viliasi, kad gė-
ris nugalės blogį, nes tiek daug tauta
yra sudėjusi aukų, tiek daug žuvo

partizanų, kalinių ir tremtinių, taip
neturi blogai baigtis.

Vilniuje vieną sykį sutikau pažįs-
tamą, anuometinį žymų komunistą,
pasakojo svečias, ir paklausiau, kur
taip skubi? Trumpai atsakė – į Ka-
tedrą šv. Mišių. Buvo ir daugiau įdo-
mių svečio pasisakymų, tačiau čia jų
visų neįmanoma parašyti.

Pasibaigus klausimams ir atsa-
kymams, pirmininkaujantis susiti-
kimui pakvietė dalyvius pasivaishinti
kava ir asmeniškai pasikalbėti su
monsinjoru. Greitai susidarė norin-
čiųjų eilutė paspausti mons. Svarins-
kui ranką ar pasakyti bent keletą žo-
džių asmeniškai, ar prašyti pasimels-
ti kokia nors intencija per šv. Mišias.
Susirinkusieji pamažu skirstėsi, bet
dar ilgai laikė apgulę mielą svečių iš
Lietuvos, kuris pabaigoje pasveikino
Čikagos lietuvius ir perdavė nuošir-
džiausius linkėjimus nuo Europos Są-
jungos parlamentaro Vytauto Lands-
bergio.

DŽIUGESYS IR LIŪDESYS

EINA DRAUGE

A. a. Viktoras Staškūnas

Gyvenimo pasiekimai, ypač bū-
nant išvietintam iš gimto krašto, ver-
ti džiaugsmingo atpildo. O vargai, rū-
pesčiai ir liga – liūdesio ir skausmo.
Devyniasdešimtus metusėjusį a. a.
Viktorą Staškūną lydėjo pasiekimai,
niekas nekėlė baimės. Sustabdė tik
negalia.

V. Staškūnas gimė 1920 m. rug-
sėjo 26 d. Jono ir Onos šeimoje, Bre-
džiūnų kaime, Ukmergės apskr. (da-
bar rajone). Augo su sesute Ona, šiuo
metu gyvenančia Vilniuje, ir broliu
Edvardu, mirusiu 1988 m. Panevė-
žyje. Karo audrų atbloškimas keletą
metų praleido išvietintų stovyklose
Vokietijoje. Atvykęs į Kanadą apsisto-
jo Sault Ste. Marie, Ontario. Būda-
mas gabus ir veiklus, pradėjęs kuklio-
mis statybomis, sugebėjo įkurti savo
statybos įmonę „Winston Construc-
tion“, kuri buvo atsakinga už daug
žymių pastatų – bažnyčias, moder-
nius sveikatos centrus, policijos pas-
tatus, mokyklas. Verslas sekėsi labai
gerai. Prie namų, ant ežero kranto,

kur poilsiautojai žuvaudavo, turėjo
sau ir turistams skirtą lėktuviuką.

Bet rūpesčiai pareikalavo savo
kainos – V. Staškūnas patyrė stiprų
priepuolį, kurį nugalėjo, bet po kurio
verslo darbus nutraukė. Iš S.S. Marie
persikėlė gyventi į Peterborough, o iš
ten į lietuviškąją (Toronto) Missis-
sauga. Galutinai įsikūrė per dvi puoš-
nias gyvenvietes gražiame Londone,
gyveno draugų, artimųjų būryje. Ak-
tyviai dalyvavo KLB Londono lietu-
vių veikloje, Šiluvos Marijos parapijos
veikloje. Tapęs neįgalus, buvo slaugo-
mas iš Lietuvos atvykusios ir Londo-
ne įsikūrusios dukros Onos iki atsi-
skyrimo ligoninėje, vasario 24 d. Su
likusia seserimi Ona liko dar dukros
Onos šeima Kanadoje ir Lietuvoje.

Po gedulingų šv. Mišių, atnašau-
tų prel. Jono Staškevičiaus (Londono
Šiluvos Marijos liet. Romos katalikų
bendrijos administratoriaus) Lietu-
vos Kankinių šventovėje, Anapilyje,
V. Staškūno pelenų urna buvo palai-
dota lietuviškose Šv. Jono kapinėse.
Mišioms giedojo Grigutienė. Prie ka-
po trumpai su velioniu KLB Londono
apylinkės ir choro „Pašvaistė“ vardu
atsisveikino Edmundas Petrauskas ir
Dalia Mitalienė. Sugiedoti du giesmės
„Marija, Marija“ posmai.

Po išgyventos odisėjos lengva lai
būna dosni Kanados žemė. Gausiai
dalyvavę autobusu atvykę londonie-
čiai, išlydėjęs velionį, buvo pavaišinti
Gurklienės ir jos pagalbininkių vai-
šėmis ir prof. Romo Mitalo parinktu
puikiu vynu.

Edmundas Petrauskas

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

◆**Režisierės Kristinos Buožytės** 2008 m. sukurtas vaidybinis filmas „Kolekcionierė“ („The Collectress“) Gene Siskel Film Center (164 N. State St., Chicago, IL) vykstančiame 13-ame kasmetiniame Europos Sąjungos filmų festivalyje bus rodomas kovo 13 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p. ir kovo 18 d., ketvirtadienį, 8 val. v. Tel. pasiteiravimui: 312-846-2800.

◆**Registracija naujiems 2010–2011 mokslo metams** Čikagos lituanistinėje mokykloje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks kovo 13 d. dabartiniais mokiniams, jų sesutėms ir broliukams, o balandžio 17 d. – naujiems mokiniams. Daugiau informacijos apie registraciją ir mokyklą galite rasti mokyklos tinklalapyje: www.cikagoslituanistine.mokykla.org. Tel. pasiteiravimui: 708-296-3192 (Laima Apanavičienė) arba 630-290-4490 (Kristina Petraitienė).

◆**Kviečiame į filmų popietę.** Kovo 17 d., trečiadienį, 1 val. p. p. rody-sime meninį filmą „Amadeus“ (W. A. Mozart gyvenimas ir kūryba). Kovo 24 d. 1 val. p. p. matysite antrąją šio meninio filmo dalį. Filmai rodomi Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Maloniai kviečia JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius.

◆**„Sriubos pietūs“, kuriuos orga-** nizuoja Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija, vyks Pasaulio lietuvių cen-tro didžiojoje salėje kovo 21 d., sek-madienį, 12:30 val. p. p. Pelnas bus skiriamas Kauno vyskupijos organi-zacijai „Caritas“. Bilietus išigyti gali-te sekmadieniais prieš ir po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių. Suaugusiems kai-na 10 dol., vaikams iki 12 metų – auka.

◆**Marquette Park apylinkėje** kovo 14 d. po 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje pa-rapijos salėje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) vyks Lietuvos Neprik-lausomybės minėjimas. Pradžią – 12:30 val. p. p. Pagrindinė kalbėtoja – Danutė Bindokienė. Mišių metu gie-dos ir meninę programą atliks solis-tai Margarita ir Vaclovas Momkai. Akompanuos Jūratė Lukminienė.

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus penk-tadienį, kovo 26 d., nuo 6 val. v. iki 7 val. v. dalyvauti šv. Mišiose „Viena valanda tylios maldos“, kurios bus aukojamos Sisters of St. Casimir Chapel, 2601 W. Marquette Rd.,

Chicago, IL. Po Mišių – užkandžiai. Tokios Mišios bus aukojamos ir ba-landžio 30 d. bei gegužės 28 d. Dau-giau informacijos suteiks seselė Ja-nine Golubickis tel.: 630-243-8349.

◆**JAV LB Lemonto apylinkės me-** tinis susirinkimas vyks kovo 28 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame visus – jaunus, senus ir neseniai į JAV atvy-kusius lietuvius – gausiai dalyvauti.

◆**Poezijos pavasario šventė ba-** landžio 17 d., šeštadienį, vyks Lie-tuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietu-vių centre. Šiaulių dramos aktorė Olita Dautartaitė deklamuos Liūnės Sutemos, Jono Strielkūno, Bernardo Brazdžiono ir Henriko Nagio eiles.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Lietuvos Dukterų draugijos** vakarienė ir madų paroda rengia-ma ketvirtadienį, kovo 18 d., Lietuvių klubo salėje (St. Petersburg, FL). Jū-sų laukia karšta vakarienė. Pradžią 4 val. p. p. Auka – 20 dol.

◆**Sekmadienį, kovo 21 d., pami-** nėsime Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Šventė vyks Šv. Andriejaus parapijos salėje (19-ta ir Wallace gatvių sankry-ža, Philadelphia, PA 19130). Po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių 12 val. p. p.

◆**Baltijos jėzuitų plėtros taryba** nuoširdžiai kviečia visus į keliaujančios jubiliejinės parodos „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“ ati-darymą Detroit sekmadienį, kovo 21 d., vidudienį Dievo Apvaizdos pa-rapijos svetainėje. Atidaryme daly-vaus kun. Artūras Sederevičius, SJ. Paroda supažindina su Provincijos istorija, Tėvų jėzuitų nuveiktais darbais Lietuvoje bei misijose užsie-nyje, veiklos atspindžius mene bei šiuolaikinėje visuomenėje. Įėjimas – nemokamas. Daugiau informacijos tel.: 630-243-6234.

◆**Sutikime šv. Velykas su Lietu-** vos pop scenos princu Ryčiu Cicinu. Koncertas vyks balandžio 3 d., šešta-dienį, 3 val. p. p. Lenkų kultūros salė-jė, 177 Broadway, Clark, NJ 07066. Daugiau informacijos gauti ir bilietus užsisakyti galite tel./fax: 732-317-9195 (Laurynas) arba tel.: 732-713-5108 (Žilvinas).

Bona Sforca – Olita Dautartaitė.

Balandžio 18 d., sekmadienį,
Lietuvių dailės muziejuje
2 val. p. p.
vyks vienos dalies spektaklis
„**Bona Sforca.**
Atsisveikinimas“
Režisierius Gytis Padegimas.
Bona Sforca – Šiaulių dramos
teatro aktorė
Olita Dautartaitė
Po spektaklio – poetės
Liūnos Sutemos pagerbimas,
kompaktinės plokštelės
„**Tebūnie**“ pristatymas

„DRAUGAS“ – IŠEIVIJOS GYVENIMO DABARTIS IR ATEITIS

Be Draugo fondo dienraštis nebūtų sulaukęs šimtmečio. Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius Draugo fonde.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Atminimo vakaras Mykolui Morkūnui

Maironio lietuvių literatūros muziejus ir spaustuvė „Morkūnas ir Ko“ kviečia 2010 m. kovo 30 d., antradienį, į iškilaus išeivijos veikėjo, lietuvių spaudos rėmėjo ir platintojo, žinomo leidėjo ir spaustuvininko

Mykolo Morkūno paminėjimą

2 val. p. p. Šv. Mišias aukos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų Vytauto Didžiojo bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius.

3 val. p. p. urna su velionio palaikais palydima į Petrašiūnų kapines.

4:30 val. p. p. Maironio lietuvių literatūros muziejuje atidaroma paroda, skirta Mykolo Morkūno atminimui.

5 val. p. p. vyks atminimo vakaras, kuriame dalyvaus žurnalistas Vidmantas Valiušaitis, muziejininkė Virginija Paplauskienė, pianistė Šviesė Čepliauskaitė, Tautvydas Majauskas, Vidmantas Zavadskis ir kiti spaustuvės „Morkūnas ir Ko“ darbuotojai.

Telefonai pasiteirauti: 8-612-70778; 8-698-34743.

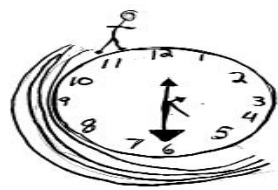

Mykolas Morkūnas

Stebino ir žavėjo tikrai tvirtą nuomonę apie daug dalykų turintis Morkūnas, spaus-tuvėje spausdindamas laikraščius bei žur-nalus, kurių turiniui pats nepritartų, bet vertina kaip lietuviško gyvenimo dalį. Jo spausdintų periodinių leidinių, programų, plakatų ir knygų kiekis milžiniškas. <...>

Morkūnas buvo ne tik spaustuvininkas, bet tikras leidėjas, dosnus ir sumanus ben-dradarbis, labai inteligentiškas ir išsilavinęs žmogus. Kai buvau jaunas, mintyse klausiau savęs, kaip žmogus su daktaro laipsniu dirbo spaustuvėje? Dabar visai aišku, kad tokia lietuviškos publicistikos bei leidybos ašis kaip tik turėjo būti toks kaip Morkūnas. Negailėdavo nei laiko, nei jėgų, nei galimų išteklių (finansinės naudos) lietuvišką spaudą išlaikyti, puoselėti ir tobulinti.

Antanas Saulaitis, SJ

Mieli skaitytojai,

neužmirškite ši sekmadienį, kovo 14 d., laikrodžio rodykles persukti 1 val. į priekį

John Tamulis, gyvenantis **Joliet, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. auką Labai ačiū.

Ilona ir Henrikas Laucius, gyvenantys **Union Pier, MI**, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytojai atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Roma ir George Stuopis, gyvenantys **Sharon, MA**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Julia ir Pranas Zarankos, gyvenantys **Livonia, MI**, pratęsė prenu-meratą ir kartu paaukojo „Draugui“ 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Daina Plausinaitis ir Joseph E. Smith, gyvenantys **Chicago, IL**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metus. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus remiate.

Zita Zvirzdys, gyvenanti **Lacey, WA**, pratęsė metinę „Draugo“ pre-numeratą bei paaukojo laikraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Nuošir-džiai Jums dėkojame.

Ieško giminių

Valdas Sprindys norėtų surasti savo dėdės palikuonių. Jo dėdė Povilas Sprindys po Antrojo pasaulinio karo atvažiavo į Ameriką su žmona Zofija, apsigyveno Detroit mieste ir pakeitė pavardę į Paul Stankos. Jo dukra Valė turėjo dukterį vardu

Rasa. Povilo adresas buvo 7337 Lamphere, Detroit, Michigan, 48239. Jeigu kas pažinojo Povilą ar jo palikuonis, malonėkite pranešti el. pašto adresu dalgisda@yahoo.com arba paskambinti Algiui tel. 847-289-8795.